

Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych
Polska Akademia Nauk

Sprawozdanie z działalności za rok 2019

Informacje ogólne

Przedmiotem działalności Instytutu Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN są badania nad antycznymi cywilizacjami Starego Świata i nowożytnymi tej części oikumene, które wyrastają z tradycji kulturowych i religijnych odmiennych od europejskich. Instytut, powstały w 2010 r. z połączenia 2 niesamodzielnych jednostek naukowych PAN: Zakładu Archeologii Śródziemnomorskiej i Zakładu Krajów Pozaeuropejskich przejął dorobek oraz metodologię trwających od lat 60-tych ubiegłego wieku polskich badań archeologicznych w Egipcie, Sudanie, na Bliskim Wschodzie i na Cyprze, bogaty dorobek studiów językoznawczych, religioznawczych i kulturoznawczych oraz badań w zakresie socjologii rozwoju współczesnych społeczeństw krajów Azji i Afryki i politycznych przekształceń w tych krajach. Pracownicy Instytutu reprezentują różne obszary wiedzy: nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierijno-technicznych i różnorodne dyscypliny naukowe – archeologię, kulturę i religię, politykę i administrację, nauki o ziemi i środowisku, inżynierię lądową i transport, co odzwierciedla interdyscyplinarny charakter badań placówki.

Pion naukowo-badawczy Instytutu składa się z pięciu Zakładów: Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu, Klasycznych Kultur Śródziemnomorskich, Cywilizacji Islamu, Współczesnych Kultur Azji i Afryki oraz Nubiologii. Komórki te kontynuowały działalność naukową, organizując między innymi seminaria i odczyty. W ramach dwu zakładów od 2013 r. działały Centra Badań Bliskowschodnich i Badań nad Konfucjanizmem Współczesnym. W ramach ponownej restrukturyzacji Instytutu w roku 2016 powołano cztery nowe zespoły badawcze: Ośrodek Badań nad Świątynią Egipską, Centrum Badań nad Nubią Średniowieczną, Ośrodek Badań nad Antycznym Nea Pafos oraz Centrum Badań nad Społeczeństwami Wieloetnicznymi. Instytut ma w planach powołanie Ośrodka badań nad recepcją dziedzictwa Bliskiego Wschodu i Orientu i z tymi planami związana była część zatrudnień w roku 2019.

Instytut w ciągu ostatnich lat zgromadził największą na świecie kolekcję deltiologiczną (ponad 10 tysięcy kart pocztowych) dotyczącą obszarów Egiptu, Bliskiego Wschodu i Nubii. Na skatalogowanie tych zbiorów i ich udostępnienie *on line* dr hab. Teodozja I. Rzeuska otrzymała w roku 2019 grant Dialog.

Instytut posiada unikatowe zbiory biblioteczne w skali całego kraju, szczególnie, jeśli chodzi o zbiory archeologii śródziemnomorskiej i służy całemu środowisku naukowemu, zarówno studentom jak i naukowcom. W roku 2019 w Instytucie trwały przygotowania do modernizacji biblioteki ze środków MNiSW,

---

która, zgodnie z harmonogramem, powinna być przeprowadzona w latach 2020-2021.

Od semestru jesienno 2019 roku Instytut, wraz z 8 innymi jednostkami PAN (Instytutem Archeologii i Etnologii, Instytutem Badań Literackich, Instytutem Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego, Instytutem Historii im. Tadeusza Manteuffla, Instytutem Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów, Instytutem Języka Polskiego, Instytutem Slawistyki oraz Instytutem Sztuki), prowadzi Szkołę Doktorską *Anthropos* i na mocy umowy corocznie wprowadza do szkoły co najmniej jednego doktoranta. Reprezentantem Instytutu w Radzie Szkoły został dr Henryk Meyza, koordynatorem – dr Joanna Popielska-Grzybowska. Pierwszą doktorantką w drodze konkursu została mgr Olga Młynarczyk, której promotorem został dr hab., prof. IKŚiO PAN, Stefan Jakobielski.

Źródła finansowania

Następujące instytucje finansowały w r. 2019 działalność Instytutu:

- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach:
  - Dotacji na utrzymanie potencjału badawczego oraz dla młodych naukowców (działalność statutowa),
  - Dotacji na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego (SPUB)
  - Zwiększenia dotacji na utrzymanie potencjału badawczego z tytułu szczególnych potrzeb jednostki naukowej (działania porestrukturyzacyjne),
  - Projektów w module Umieędzynarodowienie (3a i b) oraz Universalia 2.1 Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki,
  - Projektów Dialog.
- Polska Akademia Nauk w ramach wymiany bezdewizowej.
- Narodowe Centrum Nauki w ramach konkursów:
  - Beethoven (1 projekt),
  - Etiuda (1 projekt),
  - Harmonia (1 projekt),
  - Miniatura (1 projekt),
  - Opus (1 projekt),
  - Polonez (1 projekt),
  - Preludium (6 projektów),
  - Sonata (1 projekt),
  - Sonatina (1 projekt).
- Fundacja Cultivate:
  - Środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
  - Środki z Fundacji PZU.

Nowy impuls dla działalności IKŚiO dało uzyskanie środków zwiększających dotację na utrzymanie potencjału badawczego z tytułu szczególnych potrzeb jednostki naukowej, które pozwoliły na kontynuację działań restrukturyzacyjnych Instytutu.

Celowe elementy finansowania pozwoliły na kontynuację działalności młodych naukowców, czego w r. 2019 beneficjentami byli mgr Igor Dobrzeniecki, mgr Diana Mroczek, mgr Agnieszka Ryś, mgr Michał Sęk oraz mgr Edyta Wolny-Abouelwafa.

Polska Akademia Nauk, podobnie do lat wcześniejszych, refinansowała bilety lotnicze dla stypendystów, udających się za granicę w ramach porozumień

między PAN a innymi Akademiami Nauk nt. wymiany bezdewizowej, szczególne znaczenie mają stypendia Egipskiej Akademii Nauk i Technologii.

Narodowe Centrum Nauki finansowało w 2019 roku 14 projektów badawczych, o ogólnej wartości 5 507 857,00 PLN, w tym jeden projekt jest w trakcie podpisywania umowy.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Instytutowi środki na działania porestrukturyzacyjne, a także zwiększyło kwotę dofinansowania modernizacji biblioteki. Instytut uzyskał także finansowanie projektu Dialog z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jednakże środki na jego realizację wpłynęły dopiero 31 grudnia 2019 r.

Instytut otrzymał z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego środki na finansowanie Stacji badawczej w Kato Pafos (Cypr) w ramach dotacji na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego na lata 2019-2021, jednak środki te, wobec zawieszenia współpracy z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW, zostały zwrócone.

Związana z instytutem Fundacja Cultivate, której prezesem jest mgr Katarzyna Molga, realizowała projekt finansowania działalności upowszechniającej naukę ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co pozwoliło na kontynuację projektu egiptologicznej bazy danych hatshepsut.iksiopan.pl oraz dofinansowanie wydania dwóch czasopism Instytutu: Acta Asiatica Varsoviensis oraz Hemispheres. Studies on Cultures and Societies. Kolejnym projektem realizowanym przez tę Fundację było „Wzbogacenie kolekcji IKŚiO PAN o album "RAF; MIDDLE EAST. Personal album of service with the Royal Air Force in the early 1950s. Published: 1951-3" ze środków Fundacji PZU.

Stan zatrudnienia

Instytut prowadził w 2019 r. aktywną politykę kadrową.

Łączna liczba pracowników naukowych zatrudnionych w Instytucie w roku 2019:
71 osób

w tym:

- profesorów zwyczajnych: 3
- doktorów habilitowanych: 9
- doktorów: 26
- magistrów: 33

Nowo zatrudnieni pracownicy: 12 osób

Do **Zakładu Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu**: dr hab. Hieronim Kaczmarek, dr hab. Leszek Zinkow, dr Lidia Ambroziak, dr Zuzanna Wygnańska, mgr Wojciech Ejsmond, mgr Marta Kaczanowicz, mgr Magdalena Kazimierczak

Do **Zakładu Klasycznych Kultur Śródziemnomorskich**: dr Edyta Marzec

Do **Zakładu Cywilizacji Islamu**: dr Karol Juchniewicz, dr Marek Woźniak

Do **Zakładu Współczesnych Kultur Azji i Afryki**: dr Małgorzata Wielińska-Soltwedel, mgr Krzysztof Gutowski

Instytut korzystał z narzędzi aktywizacji zawodowej oferowanych przez Urzędy Pracy, w roku 2019 zatrudniony był stażysta, Jacek Tracz, który po zakończeniu stażu podjął pracę w Instytucie.

W trakcie 2019 roku następujący pracownicy rozwiązyali stosunek pracy z Instytutem:

prof. dr hab. Stanisław Tokarski,
dr Anastasiia Stupko-Lubczynska,
dr Magdalena Woźniak-Eusebe,
mgr Dorota Bielińska,
mgr Adrianna Madej,
mgr Katarzyna Radziwiłko,
mgr Jacek Tracz.

Postępowania w sprawie stopni naukowych

- Rada Naukowa IKSIO PAN otworzyła 23 października 2018 r. przewód doktorski mgr. Marka Woźniaka. 17 czerwca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej zatytułowanej: „Dobrowe oddziały Gwardii i Straży Przybocznej jako filar władzy oraz rdzeń królewskich armii Imperium Perskiego w okresie achemenidzkim”, której promotorem był prof. dr hab. Karol Myśliwiec, zaś 15 lipca 2019 r. Rada Naukowa IKSIO PAN nadała mgr. Markowi Woźniakowi stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie archeologii.
- Rada Naukowa IKSIO PAN otworzyła 17 maja 2019 r. przewód doktorski mgr Nashwy Gaber. 12 lipca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej zatytułowanej: „The relief decoration of the funerary chapel of Shepsesuptah in Saqqara (Late Vth Dynasty)”, której promotorem był prof. dr hab. Karol Myśliwiec, zaś 15 lipca 2019 r. Rada Naukowa IKSIO PAN nadała mgr Nashle Gaber stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie archeologii.
- Rada Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego nadała 26 września 2019 r. stopień doktora mgr Ewie Józefowicz w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo, specjalność egiptologia, tytuł pracy: „The Legitimization of Power by Female Pharaohs”, promotor: dr hab. prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal.
- Rada Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego nadała 26 września 2019 r. stopień doktora mgr Patrycji Kozieł w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwa, tytuł pracy: „Kształtowanie się dyskursu feministycznego w literaturze hausa”, promotor: prof. dr hab. Nina Pawlak.

Działalność Naukowa

Zakład Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu

Pracownicy: 28 osób

Zakład Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu:

Kierownik: dr hab. Ewa Laskowska-Kusztal, prof. PAN

Zespół: prof. dr hab. Karol Myśliwiec, dr hab. Hieronim Kaczmarek, dr hab. Teodozja I. Rzeuska, dr hab. Leszek Zinkow, dr Lidia Ambroziak, dr Maciej Makowski, dr Joanna Popielska-Grzybowska, dr Krzysztof Radtke, dr Zuzanna Wygnańska, mgr Dorota Bielińska, mgr Wojciech Ejsmond, mgr Marta Kaczanowicz, mgr Magdalena Kazimierczak, mgr Katarzyna Molga, mgr Małgorzata Radomska, mgr Agnieszka Ryś, mgr Katarzyna Trzcńska

Ośrodek Badań nad Świątynią Egipską:

Kierownik: dr Jadwiga Iwaszczuk

Zespół: dr hab. Janusz Karkowski, prof. PAN, dr hab. Ewa Laskowska-Kusztal, prof. PAN, dr Monika Dolińska, dr Aleksandra Hallmann, dr Anastasiia Stupko-Lubczyńska, dr Filip Taterka, mgr Ewa Józefowicz, mgr Katarzyna Kapiec, mgr Adrianna Madej, mgr Joanna Rądkowska

Kierunki rozwoju Zakładu w roku 2019:

Temat „Badania nekropoli sakkaryjskiej” wszedł w etap podsumowań dzięki angielskojęzycznej monografii prof. dr hab. Karola Myśliwca „W cieniu Dżesera – badania polskich archeologów w Sakkarze”.

W unikatowym dzięki tematyce badawczej „Ośrodka badań nad świątynią egipską”, kontynuowane były prace nad publikacjami poszczególnych partii świątyni królowej Hatszepsut w Deir el-Bahari i interpretacją ideologicznych aspektów dekoracji świątyń egipskich. Szczególną wagę miało zabezpieczenie ciągłości studiów nad rytuałami w nich sprawowanymi poprzez złożenie wniosku grantowego „Internetowa baza egipskich rytuałów świątynnych rite.iksiopan.pl – kontynuacja” na konkurs MNiSW Społeczna odpowiedzialność nauki – Popularyzacja nauki i promocja sportu.

Kontynuowano badania nad Tekstami Piramid, prowadzonych przez dr Joannę Popielską-Grzybowską, ujętych dotąd tematem „Badania nekropoli sakkaryjskiej”.

Dzięki rozbudowie grupy badawczej i pozyskaniu grantu zintensyfikowano prowadzone w Zakładzie specjalistyczne studia ceramologiczne, z perspektywą ujęcia tych badań wydzielonym tematem.

Realizacja unikalnego tematu, którego materiałem źródłowym jest będąca w posiadaniu Instytutu kolekcja starych pocztówek, została zabezpieczona dzięki grantowi MNiSW z projektu „Dialog”.

Zakład realizował w 2019 r. następujące tematy badawcze:

1. Badania nekropoli sakkaryjskiej
2. Sztuka Egiptu starożytnego
3. Piśmiennictwo starożytnego Egiptu
4. Ośrodek Badań nad Świątynią Egipską
5. Materialne świadectwa życia w Egipcie starożytnym
6. Wczesne epoki cywilizacji Bliskiego Wschodu (zadania międzyzakładowe)
7. Świat Orientu w relacjach podróżników, świadectwo pocztówek i promocja (zadania międzyzakładowe)

Najważniejsze osiągnięcia:

- Zakład Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu jest obecnie największą jednostką organizacyjną funkcjonującą w ramach Instytutu, obejmującą zgodnie z funkcją Polskiej Akademii Nauk, zespoły badawcze unikatowe w skali polskiej nauki.
- Pełny potencjał badawczy uzyskał Ośrodek Studiów nad Świątynią Egipską, który zatrudniał 10 specjalistów zajmujących się tą tematyką. W 2019 r. Zakład sfinalizował wielkie przedsięwzięcie naukowe, którym był grant Dialog, kierowany przez dr Jadwigę Iwaszczuk, realizowany we współpracy z CAŚ UW. Projekt umożliwił przygotowanie nowoczesnej dokumentacji świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari, która stanowi bazę źródłową dla egiptologów pracujących w świątyni. Lista realizowanych obecnie grantów afiliowanych przy Ośrodku, służących publikacji poszczególnych partii świątyni Hatszepsut, została wzbogacona o projekt NCN, mgr Adrianny Madej, którego tematem są badania dziedzinka Kompleksu Kultu Królewskiego. Znacząca dla studiów nad świątynią, wnosząca nowe dane w dyskusję trwającą od dziesiątków lat przez międzynarodowe autorytety naukowe, jest złożona do druku książka dr. Filipa Taterki „Przez morze do Ziemi Boga: Egipskie wyprawy do krainy Punt i ich znaczenie w religii i ideologii władzy kraju faraonów”, która będzie wydana w serii Paidea.
- Ważnym wkładem Ośrodka w światową naukę jest publikacja tomu 36 serii Elephantine niemieckiego Instytutu Archeologii, oddział w Kairze, wydanego przez Harrassowitz Verlag, poświęconego świątyni Satet i budowlom towarzyszącym, którego jednym z autorów jest dr hab. prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal.
- Należy oczekiwać, że ważne miejsce w badaniach etnolingwistycznych zajmie złożona do druku monografia dr Joanny Popielskiej „Everything as One.

A linguistic view of the Egyptian creator in the Pyramid Texts", która zostanie wydana w serii Travaux de l'Institut.

- Z satysfakcją należy podkreślić dynamiczne kształtowanie, stanowiącego specyfikę Instytutu, centrum badań ceramologicznych złożonego z grup badawczych afiliowanych przy trzech Zakładach, również przy Zakładzie Starożytnych Kultur Egiptu i Bliskiego Wschodu. W 2019 r. dr hab. Teodozja Rzeuska prowadząca studia nad ceramiką egipską uzyskała grant Beethoven, który realizowany będzie we współpracy z Freie Universität w Berlinie, a jego bazą źródłową będzie ceramika ze stanowiska w Asjut (Egipt).
- Do wzbogacenia specjalistycznego profilu badawczego Instytutu przyczyniła się również intensyfikacja międzyzakładowych studiów objętych tematem „Świat Orientu w relacjach podróżników, świadectwo pocztówek”. Na unikalne w skali światowej badania deltiologiczne uzyskany został grant MNiSW, którego kierownikiem jest dr hab. Teodozja Rzeuska.

Stopnie i tytuły:

1. Ewa Józefowicz: obrona rozprawy doktorskiej pt. „The Legitimization of Power by Female Pharaohs”, promotor: dr hab. prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal, recenzenci: dr hab. Kamil Kuraszkiewicz, dr hab. Sławomir Rzepka, zakończona nadaniem stopnia doktora 26 września 2019 r.

Najważniejsze publikacje

1. Laskowska-Kusztal Ewa [z: Jaritz H., Niederberger W.], Elephantine XXXVI, Der Ptolemäische Satetempel mit seinen Nebenanlagen und Die Treppenanlage des nördlichen Sakralbezirks, AV 127, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2019.
2. Laskowska-Kusztal Ewa, Propaganda associated with the protective function of Ptolemaic rulers, [w:] J. Budka (red.), 9th symposium of Egyptian Royal Ideology. Egyptian royal ideology and kingship under periods of foreign rulers. Case studies from the First Millennium BC, KSG 4,6, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2019, s. 175-188.

Granty pozyskane w 2019 r.

1. Dziedziniec Kompleksu Kultu Królewskiego w świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari w wymiarze rytualnym i ideologicznym; NCN Preludium 15; nr projektu: 2018/29/N/HS3/02625; okres trwania projektu: 28 stycznia 2019 – 27 stycznia 2022; kierownik projektu: mgr Adrianna Madej; przyznana kwota: 165 746,00 PLN

2. Asjut – ośrodek starożytnego handlu; NCN Beethoven 3; nr projektu: 2018/31/G/HS3/03386; okres trwania projektu: 36 miesięcy (umowa podpisywana); kierownik projektu: dr hab. Teodozja I. Rzeuska, dr Jochem Kahl; przyznana kwota: 1 308 545,00 PLN
3. Kontynuacja projektu egiptologicznej bazy danych hatshepsut.pl, Fundacja Cultivate; MNiSW Działalność Upowszechniająca Naukę; nr projektu: 752/P-DUN/2019; okres trwania projektu: 1 stycznia 2019 – 31 grudnia 2020; kierownik projektu: dr Jadwiga Iwaszczuk; przyznana kwota: 96 500,00 PLN
4. Utracony krajobraz przeszłości odzyskany dla współczesności. Stare pocztówki jako okno na świat dawnego Bliskiego Wschodu dostępne dzięki nowoczesnym metodom digitalizacji zbiorów archiwalnych; MNiSW Dialog; nr projektu: DIALOG 0083/2019; okres trwania projektu: 18 miesięcy; kierownik projektu: dr hab. Teodozja I. Rzeuska; przyznana kwota: 216 200,00 PLN

Stáže podoktorskie

1. Realizacja przez dr Aleksandrę Hallmann stażu podoktorskiego (wrzesień 2017-sierpień 2019) w Oriental Insitute, University of Chicago została przedłużona z powodu urlopu macierzyńskiego.

Nagrody i stypendia

1. Stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej START dla wybitnych młodych uczonych otrzymał w 2019 r. dr Filip Taterka.

Zakład Klasycznych Kultur Śródziemnomorskich

Pracownicy: 12 osób

Zakład Klasycznych Kultur Śródziemnomorskich:

Kierownik: dr hab. Barbara Lichocka, prof. PAN

Zespół: prof. dr hab. Elżbieta Jastrzębowska, dr hab. Barbara Tkaczow, prof. PAN, dr Edyta Marzec

Ośrodek Badań nad Antycznym Nea Pafos:

Kierownik: dr Henryk Meyza

Zespół: mgr Marta Bajtler, mgr Michalina Dzwoniarek-Konieczna, mgr Dominika Majchrzak, mgr Diana Mroczek, mgr Marcin Romaniuk, mgr Jacek Tracz, mgr Monika Więch

Kierunki rozwoju Zakładu w roku 2019:

Pracownicy Zakładu Klasycznych Kultur Śródziemnomorskich IKŚiO PAN koncentrowali się przede wszystkim na badaniach związanych z rezultatami wykopalisk na dwóch stanowiskach od wielu lat eksplorowanych przez CAŚ UW we współpracy z innymi instytucjami: Nea Paphos, Cypr (obecnie siedem osób: mgr Marta Bajtler, prof. dr hab. Elżbieta Jastrzębowska, dr hab. prof. PAN Barbara Lichocka, dr Henryk Meyza, mgr Diana Mroczek, mgr Marcin Romaniuk, mgr Monika Więch) i Kom el-Dikka, Aleksandria, Egipt (dwie osoby: dr hab. prof. PAN Barbara Lichocka, dr hab. prof. PAN Barbara Tkaczow). Ponadto pracownicy Zakładu współpracowali z misjami w Marea (prof. dr hab. Elżbieta Jastrzębowska, dr hab. prof. PAN Barbara Lichocka) i Marina el-Alamein (dr hab. prof. PAN Barbara Lichocka).

W związku z niemożliwymi do spełnienia wymogami przedstawionymi przez CAŚ UW (w tym podpisanie umowy przekazującej prawa autorskie na rzecz CAŚ UW jako warunek *sine qua non* uczestnictwa w pracach terenowych danej misji), udział pracowników IKŚiO PAN w kampaniach wykopaliskowych prowadzonych pod auspicjami CAŚ UW planowany na 2019 r. został wstrzymany. Kontynuowano jednak prace badawcze w oparciu o posiadaną dokumentację i studia biblioteczne; złożono do druku szereg artykułów.

Ponadto pracownicy Zakładu realizowali prace nie związane z umową o współpracy pomiędzy IKŚiO PAN i UW (mgr Marta Bajtler, Berenike, Egipt oraz Risan, Czarnogóra; dr Edyta Marzec, Delos, Grecja). Niejednokrotnie ten sam pracownik prowadził prace w zakresie kilku tematów. Badania obejmowały poszczególne zabytki lub zespoły zabytków, a także szersze zagadnienia. Rezultaty niektórych badań przedstawiono podczas kongresów, w formie

referatów lub posterów. Młodszy pracownicy kontynuowali studia składające się na ich dysertacje doktorskie.

Zakończono prace redakcyjne (redaktor naukowy dr Henryk Meyza) wieloautorskiej monografii w ramach serii *Travaux de l'Institut*, stanowiącej pokłosie międzynarodowej konferencji, *Decoration of Hellenistic and Roman buildings in Cyprus*, zorganizowanej w Warszawie w dniach 10-11 marca 2017 r., której współorganizatorami byli IKŚiO PAN i CAŚ UW. Publikacja zawiera cztery rozdziały autorstwa pracowników IKŚiO PAN (prof. dr hab. Elżbiety Jastrzębowskiej, dr hab. prof. PAN Barbary Lichockiej, dr Henryka Meyza, dr hab. prof. PAN Barbary Tkaczow).

W trakcie roku sprawozdawczego jeden z pracowników, mgr Dominika Majchrzak, przeszła do Zakładu Cywilizacji Islamu, drugi pracownik, mgr Jacek Tracz, zakończył pracę w IKŚiO PAN (zatrudniony na pół roku po odbyciu stażu). Przyjęto jedną osobę, dr Edytę Marzec, współpracującą z Fitch Laboratory, British School w Atenach, w ramach grantu „INSIDE. Interdyscyplinarne badania ceramiki hellenistycznej z wyspy Delos”.

Zakład realizował w 2019 r. następujące tematy badawcze:

1. Aleksandria – historia, topografia, dekoracja kamienna i tynki (dr hab. prof. Barbara Tkaczow)
2. Przygotowanie do druku trzech artykułów na podstawie referatów wygłoszonych w 2018 r. (prof. dr hab. Elżbieta Jastrzębowska)
3. Monety z polskich wykopalisk w Egipcie (Aleksandria – do 2006 r., Marina el-Alamein) oraz na Cyprze (Nea Paphos) – inwentarze, bazy danych (kontynuacja) (dr hab. prof. PAN Barbara Lichocka)
4. Techniki produkcji monet
5. Produkcja ceramicznych korków do amfor oraz samych amfor na zachodnim wybrzeżu Adriatyku (znaleziska na stanowisku Risan w Czarnogórze) (mgr Marta Bajtler, przygotowywana rozprawa doktorska – wstępna wersja)
6. Mgr Aneta Cedro (Zakład Nubiologii) Terakotowe lampki oliwne z regionu Murcji w Hiszpanii (projekt prof. dr hab. Iwony Modrzewskiej-Pianetti, IA UW)
7. Ośrodek badań nad antycznym Nea Pafos: studia dotyczące architektury, stratygrafii, topografii, badania ceramologiczne, dokumentacja (digitalizacja, baza danych łącząca dokumentację terenu i zabytki ruchome)

Najważniejsze osiągnięcia:

- Dla całościowego poznania antycznego miasta Nea Pafos duże znaczenie mają studia stratygraficzne, a także analiza infrastruktury wodnej. Dr Henryk Meyza złożył do druku „Development of water supply to the residential quarter of Nea Paphos”, do monografii wieloautorskiej „Nea Paphos and

- Western Cyprus, New Archaeological and Historical Perspectives" (red. Cl. Balandier, D. Michaelidis, E. Raptou).
- Na uwagę zasługuje omówienie i interpretacja fragmentów malowideł z Domu Aiona, na których zachowały się przedstawienia Muz i Apolla, ogłoszone przez prof. dr hab. Elżbietę Jastrzębowską w siedzibie CAARI. Ukazał się również obszerny artykuł tej autorki pt. „Wall paintings from the House of Aion at Nea Paphos”, Polish Archaeology in the Mediterranean 27, s. 527-597.
  - Organizacja konferencji p.t. „Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze. Fakty i hipotezy” dnia 16 kwietnia 2019 w Warszawie. Konferencja została zorganizowana przed dr hab. prof. PAN Barbarę Lichocką. Była to konferencja krajowa z udziałem prelegentów z siedmiu instytucji, przedstawiająca najnowsze badania, także archeometryczne. Szerokie grono słuchaczy (ok. 40 osób) świadczy o dużym zainteresowaniu Cyprzem, ceramiką cypryjską, wynikami prac poszczególnych badaczy i ich metodami pracy.
  - Ukończona została monografia dr hab. prof. PAN Barbary Tkaczow poświęcona Aleksandrii egipskiej, jej historii i historii jej badań, z uwzględnieniem wkładu archeologów polskich, która była realizowana w ramach grantu NPRH pt. „Aleksandria ad Aegyptum – portret niezwykłego miasta”.
  - Zakończono opracowanie zespołu monet bizantyńskich znalezionej w Marea w pomieszczeniu przylegającym do bazyliki chrześcijańskiej. Wyniki prac zostały zawarte w rozdziale pt. „Un rouleau de folles découvert à Marea (Égypte)”, w złożonej do druku monografii wieloautorskiej pod redakcją prof. dr hab. Karola Myśliwca i mgr Agnieszki Ryś pt. „Crossing time and space – to commemorate Hanna Szymańska”. W tym samym tomie E. Jastrzębowska zamieściła „Migrating late antique capitals and Polish connection”.

Najważniejsze publikacje

1. Jastrzębowska Elżbieta, Wall paintings from the House of Aion at Nea Paphos, Polish Archaeology in the Mediterranean 27/1, 2018 (ukazał się w 2019 r.), s. 527-597.
2. Tkaczow Barbara, Alexandria – the Most Illustrious, the Most Beautiful, the Most Magnificent. A portrayal of an exceptional city, IKŚiO PAN, Neriton, Warszawa, 2019.

Granty pozyskane w 2019 r.

1. INSIDE. Interdyscyplinarne badania ceramiki hellenistycznej z wyspy Delos, Sonatina 2; nr projektu: 2019/32/C/HS3/00591; okres trwania projektu: 17 września 2019 – 16 września 2022; kierownik projektu: dr Edyta Marzec; przyznana kwota: 821 983,00 PLN

2. Woda w Nea Pafos. Studium infrastruktury wodnej z obszaru rezydencjonalnej dzielnicy (Maloutena) hellenistyczno-rzymskiej stolicy Cypru, Preludium 16; nr projektu: 2018/31/N/HS3/03319; okres trwania projektu: 5 lipca 2019 – 4 lipca 2022; kierownik projektu: mgr Marcin Romaniuk; przyznana kwota: 208 415,00 PLN

Stáže podoktorskie

-

Nagrody i stypendia

1. Wyjazd M. Romaniuka (instalacje hydrauliczne) umożliwiło otrzymanie stypendium w ramach programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego (ZIP).
2. Pobyt naukowy prof. dr hab. Elżbiety Jastrzębowskiej w Cyprus American Archaeological Research Institute realizowany w ramach programu The Senior Scholar in Residence, 3 września – 3 października 2019 r.

Zakład Cywilizacji Islamu

Pracownicy: 12 osób

Zakład Cywilizacji Islamu:

p.o. Kierownika: dr hab. Stefan Jakobielski, prof. PAN

Zespół: dr Natalia Bahlawan, dr Bogumiła Hall, dr Karol Juchniewicz, dr Anetta Łyżwa-Piber, dr Maciej Witkowski, dr Marek Woźniak, mgr Tomasz Barański, mgr Dominika Majchrzak, mgr Karolina Nabożna, mgr Edyta Wolny, mgr Agata Wójcik

Centrum Badań Bliskowschodnich:

Kierownik: dr Mahnaz Zahirinejadvarnosfaderani

Kierunki rozwoju Zakładu w roku 2019:

Prace Zakładu Cywilizacji Islamu przeznaczone do realizacji w roku 2019 skupiały się w trzech zespołach tematycznych, z których pierwszy, „Badanie kontekstów napięć społecznych – ideowych, politycznych i ekonomicznych – w krajach Bliskiego Wschodu”, ma szczególne znaczenie ze względu na sytuację polityczną w tamtym rejonie świata. Prace z tej grupy dotyczyły Iranu, Libanu i Jemenu. Najliczniejszy zespół realizował temat „Źródła do poznania historii i kultury materialnej społeczności muzułmańskich”, gdzie znalazły się opracowania dotyczące okresu Średniowiecza, poszczególnych zespołów zabytkowych a także jedna o charakterze topografii historycznej terenu osadniczego. Trzeci zespół: „Studia nad relacjami społecznymi, kulturowymi i ideologicznymi współczesnych państw islamskich” powraca do tematów aktualnych m.in. roli religii i mass-mediów w kształtowaniu postaw społecznych muzułmanów. Znacząca liczba tematów badawczych podjęta przez pracowników w ciągu roku i realizowanych poza zatwierdzonym uprzednio planem może także świadczyć o intensywnym rozwoju placówki.

Zakład realizował w 2019 r. następujące tematy badawcze:

1. Badania kontekstów ideowych, politycznych i ekonomicznych napięć społecznych w krajach Bliskiego Wschodu
2. Źródła do poznania historii i kultury materialnej społeczności muzułmańskich
3. Studia nad relacjami społecznymi, kulturowymi i ideologicznymi współczesnych państw islamskich
4. Zadania międzyzakładowe
5. Zadania wykonane poza planem

Najważniejsze osiągnięcia:

- W Zakładzie Cywilizacji Islamu w roku sprawozdawczym skutecznie realizowano zagadnienia przewidziane planem badawczym. Szereg pozycji planu zakończono opracowaniami stanowiącymi podstawę do uzyskania stopni naukowych. W lipcu 2019 w IKŚiO PAN uzyskał stopień doktora Marek Woźniak na podstawie pracy "Doborowe oddziały gwardii i straży przybocznej jako filar władzy oraz rdzeń królewskich armii Imperium Perskiego w okresie achemenidzkim". W październiku 2019 został złożony na Wydziale Orientalistycznym UW tekst pracy doktorskiej Edyty Wolny-Abouelwafa: "Idealny obywatel egipski – nauczanie islamu na podstawie egipskich podręczników ze szkół podstawowych w latach 2013/2014-2015/2016". Gotowa jest również praca habilitacyjna dr Mahnaz Zaharinejad: "State, Oil and the Middle Class in Iran która ukaże się drukiem w r. 2020".
- Z satysfakcją należy podkreślić, że Zakład uzyskał własną unikatową bazę badawczą do realizacji tematu "Źródła do poznania historii i kultury materialnej społeczności muzułmańskich". Dzięki umowie Instytutu z Saudyjską organizacją d/s Starożytności (tj. Saudi Commission for Tourism and National Heritage) Zakład uzyskał pięcioletnią koncesję na wykopaliska na stanowisku archeologicznym w Ajununa (Arabia Saudyjska) na wybrzeżu Morza Czerwonego. Była to duża osada z zabudową od czasów rzymskich po wczesne Średniowiecze. Stwarza ona możliwości badania wczesno-islamskiej kultury materialnej w miejscu jej pochodzenia, skądinąd mało poznanej pod względem archeologicznym. Rysuje się także możliwość udziału pracowników Zakładu w badaniach w Dżumeira (Dubaj) i Saruq al-Hadid w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.
- Poszczególni pracownicy Zakładu wzięli udział z referatami w konferencjach międzynarodowych w Cambridge, Manchesterze, Salento, Hradec Kralovem, Lyonie, Wiedniu, Teheranie i Alcalà del Henares oraz 9 konferencjach w Polsce. Trwały przygotowania międzynarodowej konferencji „1001 arabskich miast”, która odbędzie się w Warszawie w kwietniu 2020 r.

Najważniejsze publikacje

1. Barański Tomasz, Arabic text of SPP VIII 1198 and its significance for studying Arabisation of the Egyptian administration, *Journal of Juristic Papyrology* 49, 2019.
2. Hall Bogumiła, Coming of Age in the "State of Emergency": Race, Religion, and Political Imagination Among Britain's Youth of Color, *American Behavioral Scientist* 63 (11), 2019, s. 1539-1555.
3. Marek Woźniak, *Armies of Ancient Persia: From the Founding of the Achaemenid State to the Fall of the Sasanid Empire*, Winged Hussar Publishing, Point Pleasant, 2019.

4. Zahirinejad Mahnaz, The economic effects of sanctions and the Iranian middle class, [w:] H. Gärtner, M. Shahmoradi (red.), Iran in the International System; Between Great Powers and Great Ideas, Routledge, Londyn, 2019, s. 108-129.

Granty pozyskane w 2019 r.

1. Jemen w ruchu: etnografia wojny, granic i zmagania o mobilność, Miniatura 2; nr projektu: 2018/02/X/HS3/03666; okres trwania projektu: 9 kwietnia 2019 – 8 kwietnia 2020; kierownik projektu: dr Bogumiła Hall; przyznana kwota: 43 956,00 PLN

Stáže podoktorskie

-

Nagrody i stypendia

-

Zakład Współczesnych Kultur Azji i Afryki

Liczba pracowników: 11 osób

Zakład Współczesnych Kultur Azji i Afryki:

p.o. Kierownika: prof. dr hab. Stanisław Tokarski

Zespół: dr Malwina Bakalarska, dr Patrycja Kozieł, dr Mariusz Kraśniewski, dr Małgorzata Wielińska-Soltwedel, mgr Krzysztof Gutowski, mgr Kasper Hanus

Centrum Badań nad Społeczeństwami Wieloetnicznymi:

Kierownik: -

Zespół: dr Karolina Zielińska, mgr Igor Dobrzeniecki, mgr Michał Sęk

Centrum Badań nad Konfucjanizmem Współczesnym:

Kierownik: dr Nicolas Levi

Kierunki rozwoju Zakładu w roku 2019:

Sytuacja Zakładu pozbawionego kierownika po odejściu w 2018 r. z Instytutu dr hab. Krzysztofa Trzcińskiego, którego koncepcja badań nad power-sharing determinowała powołanie Centrum Badań nad Społeczeństwami Wieloetnicznymi (2016), spowodowała, że zadania realizowane przez poszczególnych pracowników były rozproszone. Sytuację tę częściowo rozwiązało zatrudnienie nowych pracowników pod koniec roku 2019, które wzmocniło kadrowo badania nad obszarem Azji południowej. Osłabienie wcześniej (2014) kierunku studiów sinologicznych wskutek śmierci prof. M. Romana Sławińskiego i prof. Karin Tomala oraz odejście z pracy w 2018 r. dr Olgi Barbasiewicz doprowadziło praktycznie do zaprzestania działań Centrum Badań nad Konfucjanizmem Współczesnym powołanego w 2013 r.

Zakład realizował w 2019 r. następujące tematy badawcze:

1. Współczesne przemiany kulturowe, społeczne i polityczne w wybranych państwach Azji i Afryki
2. Identyfikacja i badanie efektywności elementów power-sharing w wybranych państwach Azji i Afryki

Najważniejsze osiągnięcia:

Najważniejszym osiągnięciem Zakładu w roku 2019 jest monografia dr. Nicolasa Levi pt. „Tangible and Intangible Legacies of 70 years of Polish-North Korean relations. IKŚiO PAN Warszawa 2019”, seria Studia Orientalistyczne

i Afrykanistyczne 7. Książka przedstawia zarys relacji między 1948 a 2018 r. Autor dzieli je na okres wspólnoty ideologicznej do 1989 r., i późniejszy. Zakres relacji przed 1989 w zakresie wymiany kulturalnej i ograniczonego handlu dwustronnego determinowała strona koreańska, kierująca się wyłącznie ich walorem businessowym. Polska natomiast podejmowała intensywne starania o wzmocnienie przyjacielskich relacji, co znajduje w szczególności wyraz we wspomnieniach mieszkańców miast, w których mieszkały sieroty z Korei. Po zmianie ustroju w Polsce, relacje automatycznie się pogorszyły, ale nadal to strona polska wykazuje aktywną postawę. Obecnie przyszłość tych relacji zależy od zmian w Korei Północnej. Jeśli zarzuci ona dotychczasową politykę, Polska będzie krajem, w którym Korea Północna będzie mogła szybko rozwinąć korzystne relacje na wielu polach.

Najważniejsze publikacje

1. Kozieł Patrycja, Oral Literature and Indigenous Knowledge: The Case of San People from Southern Africa, Rocznik Orientalistyczny LXXI, z. 2, 2019, s. 105-117.
2. Levi Nicolas, Tangible and Intangible Legacies of 70 years of Polish-North Korean relations, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019.
3. Zielińska Karolina [z N. Boms], Changing borders in a changing region: the civilian dimension and security predicament along the Syrian-Israeli border, Israel Affairs 25/4, 2019, s. 675-698.

Granty pozyskane w 2019 r.

-

Staże podoktorskie

-

Nagrody i stypendia

-

Zakład Nubiologii

Pracownicy: 8 osób

Zakład Nubiologii

Kierownik: dr hab. Bogdan Żurawski, prof. PAN

Zespół: dr hab. Stefan Jakobielski, prof. PAN, dr Dobiesława Bagińska, dr Magdalena M. Woźniak, mgr Roksana Hajduga, mgr Małgorzata Korzeniowska, mgr Roman Łopaciuk

Centrum Badań nad Nubią Średniowieczną

Kierownik: mgr Aneta Cedro

Kierunki rozwoju Zakładu w roku 2019:

Prace Zakładu Nubiologii przewidziane do realizacji w roku 2019 cechowała duża różnorodność tematyczna. Pracownicy Zakładu zaangażowani byli w prace związane z budową stacji badawczej w Banganarti/Selib oraz w czynności zmierzające do szerszego zastosowania w praktyce wykopaliskowej nowych technik i technologii, istotne dla rozwoju Instytutu jako liczącej się w świecie placówki zajmującej się badaniami terenowymi, które są jedynym źródłem pozyskiwania wiarygodnych źródeł archeologicznych.

W obrębie tematów *stricte* badawczych daje się zaobserwować znaczna różnorodność. Obok zadań wynikających bezpośrednio z wykopalisk prowadzonych przez Instytut w Banganarti, Selib oraz na innych stanowiskach, realizowane były zadania powiązane z podróżami polskimi do doliny środkowego Nilu oraz temat historyczny dotyczący kształtowania się wczesnośredniowiecznych państwowości nubijskich w dolinie środkowego Nilu.

Zakład realizował w 2019 r. następujące tematy badawcze:

1. Źródła archeologiczne do poznania kultury duchowej i materialnej Nubii średniowiecznej i wczesnoislamskiej
  - a) Osadnictwo, obronność i struktury zabudowy
  - b) Sztuka i rzemiosło Nubii
2. Budowa i wyposażenie stacji badawczej w Banganarti/Selib w oparciu o środki SPUB
3. Polacy w dolinie Nilu na południe od drugiej katarakty.
4. „Living past” etnoarcheologiczne studia nad współczesną kulturą materialną i duchową społeczeństw doliny środkowego Nilu
5. Kształtowanie się państwowości nubijskich w dobie wczesnego średniowiecza

---

Najważniejsze osiągnięcia:

- Istotne osiągnięcia naukowe związane są z pracami terenowymi, które stanowią bazę źródłową dla realizacji Tematu 1. Przeprowadzony został pierwszy sezon wykopalisk w odkrytym w roku 2019 ksenodocheionie w Banganarti. Jest to pierwszy tego typu obiekt odkryty w dolinie środkowego Nilu. Jego eksploracja pozwoli lepiej zrozumieć funkcjonowanie centrum pielgrzymkowego i kościoła pielgrzymkowego w Banganarti w obrębie osady żyjącej z handlu, rzemiosła i w dużej mierze z obsługi ruchu pątniczego.
- Przeprowadzenie dwóch sezonów prac archeologicznych, które w sposób wiarygodny potwierdzają istnienie w Banganarti założenia monastycznego funkcjonującego od VII do XVI wieku. Istnienie takiego założenia sugerowała stela mnicha „Joannesa z klasztoru w (...)anganarti” znaleziona w Chandak, opublikowana przez Ugo Monnereta de Villarda i powtórnie opracowana przez Adama Łajtara. Do roku 2019 istnienie klasztoru w Banganarti było tylko hipotezą badawczą. W czasie wykopalisk sezonu 2018/2019 ustalono przebieg peribolosu czyli muru otaczającego pierwszy klasztor pochodzący najprawdopodobniej z VII wieku. Katholikonem tego klasztoru był tzw. Dolny Kościół pod wezwaniem Archanioła Rafała (Rafaelion I).
- Budowa i wyposażenie stacji badawczej w Banganarti z oddziałem w Selib (Zadanie 2): Stacja budowana była ze środków pozyskanych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach finansowania specjalnych programów i urzędzeń badawczych (SPUB). Przy stacji urządzone jest muzeum. Obok oddziału Stacji w Selib zrekonstruowana została w roku 2019 *sakija* czyli perskie koło wodne. Jest to jedyna taka rekonstrukcja w Dolinie Środkowego Nilu.
- Zakończenie prac nad budową trójwymiarowego fotorealistycznego modelu 3D Rafaelionu w Banganarti wraz z podjęciem próby utworzenia usystematyzowanej bazy danych zintegrowanej z elementami graficznymi (malowidła i inskrypcje z Rafaelionu).
- Organizacja wystawy „Hidden Textiles Treasures in the collections of the Sudan National Museum”, otwarcie 24/10/2019 w Chartumie. Współorganizatorem był IKŚiO PAN na podstawie umowy z NCAM podpisanej w lutym 2017, w ramach projektu „Nubian Textiles” (grant NCN Polonez). Wystawa w bardzo atrakcyjnej formie (projekt mgr Aneta Cedro) ukazuje żmudny proces dokumentacji tkanin i narzędzi tkackich z okresu średniowiecza w Nubii.
- Przygotowanie do publikacji ceramiki pochodzącej z wykopalisk prowadzonych na stanowisku Banganarti. Prace archeologiczne prowadzone są w Banganarti od blisko 20 lat, a obecnie realizowane są w ramach projektu „Archanioły i szarańcza. Życie codzienne w Banganarti, centrum pielgrzymkowym nad środkowym Nilem, między VI a XVI wiekiem”, kierowanego przez prof. Bogdana Żurawskiego i finansowanego ze środków

Narodowego Centrum Nauki w ramach programu Opus 11. Prowadzone obecnie studia nad ceramiką koncentrują się przede wszystkim na materiałach pochodzących z sektorów mieszkalnych w obrębie stanowiska oraz w mniejszym stopniu z obszarów przylegających bezpośrednio do murów obronnych otaczających całe założenie. Badania ceramiki z Banganarti, powiązane bardzo ściśle ze szczegółową analizą stratygrafii w obrębie badanych obszarów, dostarczyć mają ustaleń chronologicznych dla poszczególnych faz przebudowy osady. Analizy naczyń nakierowane są także na rozpoznanie ich typów i funkcji oraz rozkładu ilościowego w obrębie poszczególnych pomieszczeń.

Najważniejsze publikacje

1. Żurawski Bogdan, *Defending the Indefensible. Nubian Fortifications in the Middle Ages*, [w:] D. Raue (red.), *Handbook of Ancient Nubia*, Berlin, Boston, 2019, s. 899-922.
2. Żurawski Bogdan, *Discourses with the Holy. Text and image graffiti from the pilgrimage churches of Saint Raphael the Archangel in Banganarti*, [w:] G. Emberling, S. Davis (red.), *Graffiti as Devotion along the Nile and beyond*, Kelsey Museum Publication 16, Ann Arbor, 2019, s. 87-104.

Granty pozyskane w 2019 r.

-

Stáže podoktorskie

-

Nagrody i stypendia

-

Publikacje

Publikacje w czasopismach recenzowanych, wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Barański Tomasz, Arabic text of SPP VIII 1198 and its significance for studying Arabisation of the Egyptian administration, *Journal of Juristic Papyrology* 49, 2019.
2. Cedro Aneta, Żurawski Bogdan, Living with the Past in Modern Sudanese Village. Traditional Pottery Production in the Ad-Dabba Bend of the Nile, *Études et Travaux* XXXII, 2019, s. 23-52.
3. Dobrzeniecki Igor, Juche ideology in Africa: its origins & development, *Acta Asiatica Varsoviensia* 32, 2019, s. 117-138.
4. Hall Bogumiła, Coming of Age in the "State of Emergency": Race, Religion, and Political Imagination Among Britain's Youth of Color, *American Behavioral Scientist* 63 (11), 2019, s. 1539-1555.
5. Hall Bogumiła, Gendering Resistance to Right-Wing Populism: Black Protest and a New Wave of Feminist Activism in Poland?, *American Behavioral Scientist* 63 (10), 2019, s. 1497-1515.
6. Jastrzębowska Elżbieta, Wall paintings from the House of Aion at Nea Paphos, *Polish Archaeology in the Mediterranean* 27/1, 2018 (ukazał się w 2019 r.), s. 527-597.
7. Kraśniewski Mariusz, Modern role of Hausa traditional literature. An insight into Nigerian education system, *Hemispheres. Studies on Cultures and Societies* 34, 2019.
8. Levi Nicolas, The Rise and Sudden Fall of JANG SONG-THAEK (recenzja książki), *Acta Asiatica Varsoviensia*, 2019, s. 143-146.
9. Levi Nicolas, A historical approach toward the leadership of the Organization and Guidance Department of the Workers' Party of Korea, *Acta Asiatica Varsoviensia* 32, 2019, s. 99-116.
10. Popielska-Grzybowska Joanna, A visão linguística do Além egípcio antigo na tradução para português e inglês, *Iberian Studies* 18, 2019, s. 479-490.
11. Ryś Agnieszka [z: V. Dubcova, J. Hudec, L. Hulkova, E. Fulajtar, Ł. Jarmużek, S. Rzepka], Tell el-Retaba, season 2017, *Polish Archaeology in the Mediterranean* 27/1, 2018 (ukazał się w 2019 r.), s. 93-122.
12. Wesołowska Monika, Gelliusz, *Noce Attyckie* I 10, I 17, II 18, *Meander* LXXIV, 2019, s. 73-76.
13. Więch Monika, Were these jugs and colanders made of cooking fabric intended for cooking? Finds from the Polish Excavations of Warsaw University at Nea Paphos, *Studies in Ancient Art and Civilization* 23, 2019.

-
14. Woźniak Marek, Livestock Economy at Berenike, a Hellenistic City on the Red Sea (Egypt), *African Archaeological Review* 36 issue 3, 2019, s. 367-382.

Publikacje w czasopismach recenzowanych, nie wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Cedro Aneta, Recent research at Jebel Umm Marrahi (Khartoum Province), *Der Antike Sudan. Mitteilungen der Sudanarchäologischen Gesellschaft zu Berlin e.V.* 30, 2019, s. 117-130.

Monografie wydane w wydawnictwach wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Laskowska-Kusztal Ewa [z: Jaritz Horst, Walter Niederberger], *Elephantine XXXVI, Der Ptolemäische Satetempel mit seinen Nebenanlagen und Die Treppenanlage des nördlichen Sakralbezirks*, AV 127, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2019.
2. Levi Nicolas, Tangible and Intangible legacies of 70 years of Polish-North Korean relations, *Studia Orientalistyczne i Afrykanistyczne* 7, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019.
3. Radomska Małgorzata, Cults of gods and humans at the Saqqara necropolis in the Ptolemaic Period, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019.
4. Tkaczow Barbara, Alexandria – the Most Illustrious, the Most Beautiful, the Most Magnificent. A portrayal of an exceptional city, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019.

Rozdziały w monografiach wydanych w wydawnictwach wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Bajtler Marta [z: M. Lemke, K. Trusz], Naval supply lines for the Roman army in Moesia Inferior – Basic considerations for the Danube Underwater Heritage Project, [w:] B. Kontny (red.), *Światowit Supplement Series U: Underwater Archaeology*, vol. II – Archaeology: Just Add Water. Underwater Research at the University of Warsaw, Uniwersytet Warszawski, 2019, s. 39-58.
2. Cedro Aneta, Lucernas de la región de Murcia en el periodo romano, [w:] I. Modrzewska-Pianetti, [w:] J.A. Molina Gómez (red.), *Contactos comerciales de la región de Murcia con el mundo mediterráneo en la Antigüedad*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 2019, s. 127-158.

3. Cedro Aneta, Archaeological surveys at the Third, Fourth and Fifth Cataract regions, [w:] D. Raue (red.), *Handbook of Ancient Nubia*, De Gruyter, Berlin, 2019, s. 987-1018.
4. Cedro Aneta, Some Remarks on Roman Maritime Trade on the Basis of the Artefacts from Puerto de Mazarrón, [w:] *Archaeology: Just Add Water [=Światowit Suppl. Series U: Underwater Archaeology, vol. 2]*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 2019, s. 11-38.
5. Dzwoniarek-Konieczna Michalina [z: M. Węclawska], *Archeometria w Zakładzie Geologii Dynamicznej i Regionalnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*, [w:] M. Dzwoniarek-Konieczna, M. Węclawska (red.), *Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii*, Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, 2019, s. 203-214.
6. Dzwoniarek-Konieczna Michalina, *Dorobek naukowy Prof. dr. hab. Janusza Skoczylasa*, [w:] M. Dzwoniarek-Konieczna, M. Węclawska (red.), *Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii*, Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, 2019, s. 29-55.
7. Dzwoniarek-Konieczna Michalina [z: M. Węclawska], *Życiorys naukowy Prof. dr. hab. Janusza Skoczylasa*, [w:] M. Dzwoniarek-Konieczna, M. Węclawska (red.), *Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii*, Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, 2019, s. 21-28.
8. Hanus Kasper, Low altitude (UAV) photogrammetry and remote sensing in Paphos Agora Project, [w:] E. Papuci-Władyka (red.) *Paphos Agora Project (PAP) 1. Interdisciplinary Research of the Jagiellonian University in Nea Paphos (2011-2015)*, Towarzystwo Wydawnicze Historia Iagellonica, Kraków, 2019, s. 475-487.
9. Jastrzębowska Elżbieta, 'Life after life' of the House of Leukaktios after the Earthquake in 365, [w:] G. Bąkowska-Czerner, R. Czerner (red.), *Greco-Roman Cities at the Crossroads of Cultures. The 20th Anniversary of Polish-Egyptian Conservation Mission Marina el-Alamein*, Archaeopress Archaeology, Oxford, 2019, s. 125-136.
10. Jastrzębowska Elżbieta, Anna Sadurska, [w:] E. Olechowska, G. Whitaker (red.), *Biographical Dictionary of Polish Woman Classicists: 20th c., Artes Liberales*, OBTA UW, Warszawa, 2019, s. 209-216.
11. Kozieł Patrycja, The Hausa Cultural Lexicon in Relation to the Snail-Sense Theory. The Critical Discourse Analysis of Balaraba Ramat Yakubu's Writings, [w:] N. Pawlak (red.), *Linguistic evidence of cultural distance. Hausa in cross-cultural communication*, Warsaw, 2019, s. 224-233.
12. Laskowska-Kusztal Ewa, Propaganda associated with the protective function of Ptolemaic rulers, [w:] J. Budka (red.), *9th symposium of Egyptian Royal Ideology. Egyptian royal ideology and kingship under periods of foreign rulers. Case studies from the First Millennium BC*, KSG 4,6, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2019, s. 175-188.

13. Meyza Henryk, A marmara plaque from Nea Paphos with Ganymedes abducted by an eagle, [w:] A. Pieńkowska, D. Szelaż, I. Zych (red.), *Stories told around the fountain. Papers Offered to Piotr Bieliński on the Occasion of His 70th Birthday*, WUW (PCMA), Warszawa, 2019, s. 443-452.
14. Myśliwiec Karol, Nobility Marrying Divinity in Pharaonic Egypt, [do:] K. Myśliwiec, K. Nabożna, K. Pachniak, E. Wolny-Abouelwafa (red.), *Egypt Yesterday and Today. Between Tradition and Modernity*, Warszawa, 2019, s. 9-30.
15. Wolny-Abouelwafa Edyta, Pride in History – Particularly the Pharaonic – Presented in Contemporary Egyptian Songs as a part of Shaping National Identity, [w:] E. Wolny-Abouelwafa, K. Myśliwiec, K. Nabożna, K. Pachniak (red.), *Egypt Yesterday and Tomorrow. Between Tradition and Modernity*, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019, s. 69-86.
16. Zahirinejad Mahnaz, The economic effects of sanctions and the Iranian middle class, [w:] H. Gärtner, M. Shahmoradi (red.), *Iran in the International System; Between Great Powers and Great Ideas*, Routledge, Londyn, 2019, s. 108-129.
17. Zahirinejad Mahnaz, Strategia energetyczna Iranu w relacjach z Chinami po zimnej wojnie, [w:] R. Czulda (red.), *Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Islamskiej Republiki Iranu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2019, s. 595-611.
18. Żurawski Bogdan, Defending the Indefensible. Nubian Fortifications in the Middle Ages, [w:] D. Raue (red.), *Handbook of Ancient Nubia*, De Gruyter, Berlin, Boston, 2019, s. 899-922.

Rozdziały w monografiach wydanych w wydawnictwach nie wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Barański Tomasz, Rekonstrukcja przebiegu i znaczenia Bankietów kultowych w sanktuarium Bela w Starożytnej Palmyrze, *Szkice z Archeologii Bliskiego i Środkowego Wschodu* 3, Warszawa, 2019, s. 103-138.
2. Bielińska Dorota (z: Bieliński Piotr), A Tale of Two Temples of the Ninevite 5 Period, [w:] S. Valentini, G. Guarducci (red.), *Between Syria and the Highland. Studies in Honor of Giorgio Buccellati...*, SANEM3. *Studies on the Ancient Near East and the Mediterranean*, Roma, 2019, s. 56-60.
3. Dzwoniarek-Konieczna Michalina, Surowce skalne antycznego Nea Pafos na Cyprze, [w:] M. Dzwoniarek-Konieczna, M. Węclawska (red.), *Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii*, Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, 2019, s. 238.
4. Jastrzębowska Elżbieta, Le cattedre del Cimitero Maggiore nelle ricerche di P. U. M. Fasola: aspetto, valore e datazione, *Rivista di Archeologia Cristiana* 94, 2018, Città del Vaticano, 2019, s. 273-291.

5. Jastrzębowska Elżbieta, La comunità a tavola in memoria dei morti e martiri nel IV sec., [w:] J. López Vilar (red.), Tarraco Biennal. Actes 4t Congrès Internacional d'Arqueologia i Món Antic. VII Reunió d'Arqueologia Cristiana Hispànica. El cristianisme en l'Antiguitat Tardana. Noves perspectives, Tarragona, 21-24 de novembre de 2018, Tarragona, 2019, s. 83-89.
6. Kapiiec Katarzyna, The Old Kingdom's influences in the Southern Room of Amun in the temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari, [w:] P. Piacentini, A. Delli Castelli (red.), Proceedings of 7th "Old Kingdom Art and Archaeology", EDAL VI, Pontremoli Editore, Mediolan, 2017 (2019), s. 432-437.
7. Łyżwa-Piber Anetta, The Remarkable Case of Halima 'Uthman: A Glance into her Daily Life, [w:] G.E. Bowen, C.A. Hope (red.), The Oasis Papers 9. A Tribute to Anthony J. Mills after Forty Years of Research in Dakhleh Oasis, Oxford 2019, s. 459-470.
8. Popielska-Grzybowska Joanna, Religious texts as a source of a contemporary study of Antiquity – scientific interpretations of the Pyramid Texts and the Coffin Texts, [w:] H.M. Trindade Lopes, S. Mota, RES Antiquitatis 1, Portuguese Centre for the Humanities, FCSH/NOVA-UAc, Lisbon, 2019, s. 214-229.
9. Popielska-Grzybowska Joanna, Daybreak, dawn and recurrent revivification in the Pyramid Texts, [w:] P. Piacentini, A. Delli Castelli (red.), EDAL Egyptian and Egyptological Documents, Archives Libraries, Milan, 2019, s. 362-370.
10. Tracz Jacek, Appendix 1: A cylinder seal from City Quarter 4, [w:] P.M. Fischer, T. Bürge et al. (red.), The New Swedish Cyprus Expedition 2018: Excavations at Hala Sultan Tekke (The Söderberg Expedition). Preliminary results, with contributions by J. Tracz and D. Kofel', Opuscula. Annual of the Swedish Institutes at Athens and Rome (OpAthRom) 12, Stockholm, 2019, 287-326.
11. Żurawski Bogdan, Discourses with the Holy. Text and image graffiti from the pilgrimage churches of Saint Raphael the Archangel in Banganarti, [w:] G. Emberling, S. Davis (red.), Graffiti as Devotion along the Nile and beyond, Kelsey Museum Publication 16, Kelsey Museum of Archaeology, University of Michigan, Ann Arbor, 2019, s. 87-104.

Pozostałe publikacje naukowe

1. Ejsmond Wojciech, Pandzakent – kosmopolityczne miasto na Jedwabnym Szlaku, *Studia i Materiały Archeologiczne* 16, 2019, s. 9-23.
2. Hajduga Roksana, QASAP: Dangeil 2018-19. Conservation challenges and an ever-expanding sacred landscape, *Sudan and Nubia* 23, 2019, s. 101-109.
3. Kraśniewski Mariusz, Folktale in the World of Digital Media, *NFS*, 2019 (broszura konferencyjna).

4. Woźniak Magdalena, Cotton in ancient Sudan and Nubia, *Revue d'ethnoecologie*, 2019, s. 1-54.

Prace popularno-naukowe

1. Barański Tomasz, Pismo arabskie, [w:] D. Kossowska-Janik, Słowa nieulotne - pismo w kulturach świata, Muzeum Azji i Pacyfiku, Warszawa, 2019, s. 142-157.
2. Dzwoniarek-Konieczna Michalina [z: M. Węclawska], [w:] O 50 latach pracy naukowej prof. dra hab. Janusza Skoczylasa, *Świat Kamienia* 1 (116), 2019, s. 36-37.
3. Hall Bogumiła, Book review, Khosravi, Shahram. (ed). 2018. After deportation: Ethnographic perspectives. Basingstoke: Palgrave Macmillan, Allegra Laboratory, publikacja on-line, 21 marca 2019 (https://allegralaboratory.net/review-after-deportation-ethnographic-perspectives/?fbclid=IwAR1Y3M-JP2OIEwCgfKL0rPDqOARKUgEOcoeeqitbq-S7qABrrIDRhXOyB_A).
4. Hanus Kasper, Od miast-państw Pyu po Imperium Bagan – archeologia historyczna w Mjanmie, *Archeologia Żywa* 3 (73), 2019, s. 60-63.
5. Hanus Kasper, Szan Szan – królestwo ludzi, wody i piasku, *Archeologia Żywa* 1 (71), 2019, s. 56-63.
6. Majchrzak Dominika, Szczęśliwego Nowego (Babilońskiego) Roku!, *Archeologia Żywa* 3 (73), s. 72-75.
7. Taterka Filip, The Black-Eye Paint of Punt, *Luxor Times*, 2019, s. 80-83.
8. Wesołowska Monika, Mało znana ikonografia Targowej 14, *Stolica*, nr 6 (2325), 2019, s. 47-49.
9. Wesołowska Monika, Skaryszewska 10, Spotkania z konserwatorem in situ 2019, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami OW, Warszawa, 2019, s. 8-13.
10. Woźniak Marek, Armies of Ancient Persia: From the Founding of the Achaemenid State to the Fall of the Sasanid Empire, Point Pleasant US, 2019.

Redakcja naukowa monografii:

1. Dzwoniarek-Konieczna Michalina [z: M. Węclawska] (red.), Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii, 2019.
2. Meyza Henryk, Decoration of Hellenistic and Roman buildings in Cyprus, IKŚiO PAN, Warszawa, 2019.
3. Myśliwiec Karol, Ryś Agnieszka (red.), Crossing Time and Space. To Commemorate Hanna Szymańska, IKŚiO PAN.
4. Myśliwiec Karol, Pachniak Katarzyna, Wolny-Abouelwafa Edyta, Nabożna Karolina (red.), Egypt Yesterday and Today. Between Tradition and Modernity, Warszawa, 2020.
5. Taterka Filip [z: H. Rajfura] (red.), Cantata quae nescierim melius. Magia czary i wróżbiarstwo w starożytności & Hortus in Urbe. Roślina w starożytności, Sub Lupa, Warszawa, 2019.

Złożone do druku

1. Bajtler Marta [z: M. Lemke G. Nuțu i K. Trusz], The Danube Underwater Heritage Project — first steps, [do:] Novensia 29, 22 str.
2. Bagińska Dobiesława, The Roman Amphorae discovered in Hellenistic House at Nea Paphos, [do:] Polish Archaeology in the Mediterranean, 17 str.
3. Bagińska Dobiesława, Egyptian Wine Amphorae in Nubia from 3rd century AD to 9th century AD, [do:] Gdańsk Archaeological Museum African Reports 12, 20 str.
4. Bagińska Dobiesława [wraz z: Emberling G., Skuldbøl T., Tucker G., Rose K., Redding R.], Urbanism in the Ancient Nile Valley: The Heartland of Ancient Kush (Sudan), Ceramics and AMS date, [do:] Antiquity, 3 str.
5. Barański Tomasz [z: M. Gwiazda, J. Piątkowska-Małecka, P. Makowski], Sidon's/Şaydā Northern Hinterland during the Early Byzantine–Early Islamic transition, [do:] Bulletin of the American Schools of Oriental Research, 60 str.
6. Cedro Aneta, Pottery assemblage. Between chronology and function, [do:] M. Drzewiecki (red.), Forts of North Omdurman, 2,8 arkusza.
7. Ejsmond Wojciech, Topografia archeologiczna Wschodniego Wzgórza w Gebelein (południowy Egipt) w świetle obecnych badań terenowych, [do:] Acta Archaeologica Lodziensia, 1,25 arkusza.
8. Ejsmond Wojciech, Report from the Fieldworks of the Gebelein Archaeological Project. Winter 2019 – Eastern Mountain (Pathyris, Southern and Muslim Cemeteries) and the Chert Survey of the Western Mountain, [do:] Polish Archaeology in the Mediterranean, 1,25 arkusza.
9. Hanus Kasper, Were the oasis-cities of the southern branch of the Silk Road in Tarim Basin, China the low density urban complexes?, [do:] A. Underhill (red.), Archaeological Research in Asia, Elsevier, 1 arkusz.
10. Hanus Kasper, Kattigara of Claudius Ptolemy and Óc Eo: the issue of trade between the Roman Empire and Funan in the Graeco-Roman written sources, [do:] H. Lewis (red.), Proceedings of the 14th Conference of European Association of South East Asian Archaeologist, Archeopress, 0,4 arkusza.
11. Iwaszczuk Jadwiga, Battle Scenes from the Temple of Thutmose I in Qurna, [do:] M. Bietak (red.), Ägypten und Levante, 2 arkusze.
12. Jakobielski Stefan, Faras, [do:] A. Wodzińska (red.), Archeologia na Uniwersytecie Warszawskim (Księga jubileuszowa na 100-lecie) Tom II, Instytut Archeologii UW, 0,5 arkusza.
13. Jastrzębowska Elżbieta, Late Antique Corinthian capitals from Marea, Egypt: their origin and links, [do:] Boreas Münstersche Beiträge zur Archäologie 38, 2020, 22 str.
14. Jastrzębowska Elżbieta, Migrating late antique capitals and Polish connection, [do:] K. Myśliwiec, A. Ryś (red.), Crossing Time and Space. To Commemorate Hanna Szymańska, 12 str.

-
15. Jastrzębowska Elżbieta, Origine del numero di sette invitati cristiani nelle catacombe romane, [do:] C. Dell'Osso, Ph. Pergola (red.), *Miscellanea prof. D. Mazzoleni Rivista di Archeologia Cristiana*, 14 str.
  16. Józefowicz Ewa, The West Wall of the Portico of Obelisks in Hatshepsut's Temple in 2018 and 2019: Conservation and Studies, [do:] *Polish Archaeology in the Mediterranean*, 0,62 arkusza.
  17. Józefowicz Ewa, Ramesside Restorations in the Portico of Obelisks' Western Wall: Inscriptions and Preparatory Sketches, [do:] *Études et Travaux XXXII*, 2019, s. 385-402.
  18. Kapić Katarzyna, Cloth Color as a Transformative Marker of Identity in Ancient Egyptian Temple Rituals, [do:] *Oriental Institute Seminars* 15, 1 arkusz.
  19. Kapić Katarzyna, Erasures of Hatshepsut's Depictions in the Context of the Southern Room of Amun in the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari, [do:] *Luxor Times*, 0,05 arkusza.
  20. Kozieł Patrycja, Changing Attitudes to Black Female Sexuality: The Case of 'Americanah' by Chimamanda Ngozi Adichie, [do:] T. Lewandowski (red.), *Sex in the States: Media, Literature, and Discourse in an Age of Imperial Decline*, Opole 2020/2021, 0,68 arkusza.
  21. Laskowska-Kusztal Ewa, Nouvelles réflexions sur le sanctuaire d'Imhotep et d'Amenhotep fils de Hapou à Deir el-Bahari, [do:] K. Myśliwiec, A. Ryś (red.), *Crossing Time and Space. To Commemorate Hanna Szymańska*, 0,5 arkusza.
  15. Levi Nicolas, The role of foreign media and data transfer devices in changing the views of the Democratic People's Republic of Korea's citizens, do: *Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne* 65, 2020.
  22. Lichocka Barbara, Un rouleau de folles découvert à Marea (Égypte), [do:] K. Myśliwiec, A. Ryś (red.), *Crossing Time and Space. To Commemorate Hanna Szymańska*, 1,1 arkusza.
  23. Lichocka Barbara, Marina el-Alamein Conservation Mission 2018 numismatic report and a preliminary overview of some earlier coin finds, [do:] *Polish Archaeology in the Mediterranean*, 1,14 arkusza.
  24. Majchrzak Dominika, Failaka Archaeological Research Project. Preliminary results after the 2017-2019 seasons of excavation at the Kharaib el-Desht site, [do:] *Polish Archaeology in the Mediterranean*, 8 str.
  25. Makowski Maciej, Third millennium BC Clay figurines from Tell Djassa el Gharbi, Tell Abu Hafur and Tell Rad Shaqrah (Syria), [do:] *Polish Archaeology in the Mediterranean*, 1,5 arkusza.
  26. Meyza Henryk, Poverty and richness of Paphian residences – problems of reconstruction of décor in structures excavated by the Polish Mission, [do:] H. Meyza (red.), *Decoration of Hellenistic and Roman buildings in Cyprus*, 1,1 arkusza.

-
27. Meyza Henryk, Development of water supply to the residential quarter of Nea Paphos, [do:] Cl. Balandier, E. Raptou (red.), Nea Paphos and Western Cyprus, New Archaeological and Historical Perspectives.
  28. Myśliwiec Karol, More about the Dionysian thiasos in Ptolemaic Athribis, [do:] A. Łajtar (red.), „Ex Oriente Lux”. Studies dedicated to Professor J. Młynarczyk, Warsaw 2019, IA UW, 1 arkusz.
  29. Myśliwiec Karol, The “Dry Moat”: a new Project, [do:] K.O. Kuraszkiewicz, E. Kopp, D. Takás (red.), “The Perfection that Endures... Studies on Old Kingdom Art and Archaeology”, Departament of Egyptology – Faculty of Oriental Studies, University of Warsaw, Warszawa 2018, ok. 1 arkusza.
  30. Popielska-Grzybowska Joanna, Everything as One – a linguistic view of the Egyptian Creator in the Pyramid Texts, [do:] Laskowska-Kusztal Ewa (red.), Travaux de l’Institut, IKŚiO PAN, 21 arkuszy.
  31. Popielska-Grzybowska Joanna, As serpentes vindas do Médio Oriente nos Textos das Pirâmides – reflexão das relações egípcias-orientais nos textos religiosos mais antigos, [do:] Trabajos de Egiptología/Papers on Ancient Egypt, 0,7 arkusza.
  32. Radtke Krzysztof, Square grids in the tomb of Akhethotep – questions and doubts, [do:] Études et Travaux XXXII, 0,7 arkusza.
  33. Rądkowska Joanna, Hellenistic Berenike: Resources, logistics and daily life in a Ptolemaic fortress on the Red Sea coast of Egypt, [do:] American Journal of Archaeology.
  34. Ryś Agnieszka, Grinding tools at the Third Intermediate Period Tell el-Retaba – a preliminary analysis, [do:] Ägypten und Levante XXIX, 10 str.
  35. Ryś Agnieszka [z: Ł. Jarmużek, S. Rzepka], Tell el-Retaba 2017. Third Intermediate Period Settlement, [do:] Ägypten und Levante XXIX, 26 str.
  36. Taterka Filip, Przez morze do Ziemi Boga: Egipskie wyprawy do krainy Punt i ich znaczenie w religii i ideologii władzy kraju faraonów, [do:] Laskowska-Kusztal Ewa (red.), Paideia, IKŚiO PAN, 36 arkuszy.
  37. Taterka Filip, Odpowiedź na recenzję Marcina Janusa, Przekład fragmentów Manetona, [do:] Meander, 0,5 arkusza.
  38. Taterka Filip, The Flight of King Ptolemy X Alexander I to the Land of Punt, [do:] Studien zur Altägyptischen Kultur, 0,75 arkusza.
  39. Taterka Filip, Hidden in Plain Sight, or Where to Look for the Mysterious Land of Bia-Punt, [do:] Bulletin of the Australian Centre for Egyptology, 1,2 arkusza.
  40. Tracz Jacek, Social impact of Rhodian imitations of Cypriot pottery in the Late Bronze Age, [do:] Islands in Dialogue (ISLANDIA): International Postgraduate Conference in the Prehistory and Protohistory of Mediterranean Islands, 14-16.XI.2018, 0,7 arkusza.
  41. Woźniak Magdalena, Changing textiles – shifting identities? Costume and political allegiance in Late Antic Nubia, [do:] Oriental Institute Seminars 15, 0,5 arkusza.

-
42. Woźniak Magdalena, Contribution to the study of the textiles from Meinarti (Medieval Nubia), [do:] Archaeological Textiles Review, 0,1 arkusza.
  43. Woźniak Marek, Hellenistic Berenike: Resources, logistics and daily life in a Ptolemaic fortress on the Red Sea coast of Egypt, [do:] American Journal of Archaeology, 0,47 arkusza.
  44. Woźniak Marek, Roman and Hellenistic Berenike; System of functioning and defense of the Red Sea coast port centers and routes of the Eastern Desert in the Ptolemaic and Early Roman periods, [do:] Polish Archaeology in Mediterranean, 0,35 arkusza.
  45. Wolny-Abouelwafa Edyta, Egipskie seriele ramadanowe wobec wyzwań i zagrożeń współczesności, 0,75 arkusza.
  46. Żurawski Bogdan [z: A. Cedro], Living with the past in modern Sudanese village, Traditional pottery production in the Debba Bend of the Nile, [do:] Etudes et Travaux XXXII, 29 str.
  47. Żurawski Bogdan, The Topography of Power in Medieval Nubia, [do:] Oxford Handbook of Nubia, 18 str.
  48. Żurawski Bogdan, Some observations on the changing pattern of desert shortcuts in the Bayuda Desert, [do:] M. Masojć, A. Obłuski, H. Paner (red.) Bayuda and its Neighbours. The Archaeology of the Bayuda Desert. Second International Bayuda Conference, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW, 29 str.
  49. Żurawski Bogdan [z: M. Osypińska], Pork for the Pilgrims. Socio-Topographic Differentiation of Livestock Breeding and Meat Consumption Models in the Medieval Pilgrimage Centre at Banganarti (Sudan, 11th-13th centuries), [do:] R. Witcher (red.), Antiquity Journal. A Review of World Archaeology, Department of Archaeology, Durham University, 18 str.
  50. Żurawski Bogdan, "Quid novi ex Nubia", Editorial, [do:] Études et Travaux XXXII, 6 str.
  51. Zahirinejad Mahnaz, The Middle East Regional Integration: The Gas Pipeline Network, [do:] British Journal of Middle East Studies, 20 str.

Organizacja seminariów

Seminaria orientalistyczne IKŚiO PAN

liczba wystąpień: 18

prowadzący: dr Nicolas Levi

Wystąpienia:

- 29.01.2019: mgr Patrycja Kozieł, Naród San z Południowej Afryki – koncepcje rdzennej wiedzy i literatury ustnej
- 05.02.2019: dr Anetta Łyżwa-Piber, Nietuzinkowy przypadek "Uthmana" Halimy (dojrzałej, rozwiedzionej pani ze starej wioski Qasr, położonej w egipskiej oazie Dakhla) – spojrzenie na jej codzienne życie
- 26.02.2019: dr Nicolas Levi, Stan badawczy monografii: Polska – KRLD
- 26.03.2019: mgr Karolina Nabożna, Średniowieczny Kair okresu fatymidzkiego
- 30.04.2019: mgr Tomasz Barański, Papierologia arabska: perspektywy badawcze
- 14.05.2019: mgr Igor Dobrzeniecki, Ideologia Juche w Afryce: przeszłość i teraźniejszość
- 04.06.2019: mgr Michał Sęk, Przypadki sukcesu i porażki współrzędzenia w Indonezji
- 18.06.2019: mgr Dominika Majchrzak, Wyposażenie rybackie w okresie późno islamskim na stanowisku Kharab el-Desht (Failaka, Kuwejt)
- 25.06.2019: mgr Edyta Wolny-Abouelwafa, Laickie treści egipskich podręczników do nauczania religii w szkołach podstawowych
- 24.09.2019: Associate prof. Stephen Epstein (Victoria University of Wellington, New Zealand), Recent Images of North Korea in South Korean Popular Culture (WYKLAD SPECJALNY)
- 15.10.2019: dr Karolina Zielińska, Izrael i Jordania 25 lat po traktacie pokojowym: bilans relacji w świetle koncepcji równowagi państwa-narody Benjamina Millera
- 29.10.2019: dr Patrycja Kozieł, Koncepty Afrofuturyzmu
- 5.11.2019: dr Natalia Bahlavan, Elastyczność i ograniczenia konfesjonalizmu – w poszukiwaniu czynników wskazujących na stabilność systemu podziału władzy w Libanie
- 12.11.2019: mgr Igor Dobrzeniecki, Hybrydowy system polityczny w Kenii: ostateczne wyniki badań przed obroną i publikacją
- 19.11.2019: prof. dr hab. Stanisław Tokarski, Konflikt kaszmirski: historia i współczesność
- 26.11.2019: dr Karol Juchniewicz, Wybrane zagadnienia Archeologii Półwyspu Arabskiego
- 10.12.2019: dr Natalia Bahlavan, Siła napędowa sekciarstwa w libańskim systemie socjalnym

19.12.2020: dr Nicolas Levi, Losy sierot północnokoreańskich po ich powrocie do Ojczyzny w 1959 roku

Organizacja konferencji

Konferencje międzynarodowe

ECE IX - Ninth European Conference of Egyptologists. Egypt 2020: Perspectives of Research, Trieste, 22-27 czerwca 2020 [konferencja w przygotowaniu]

organizator: dr Joanna Popielska-Grzybowska, mgr Susanna Moser, dr Jadwiga Iwaszczuk, mgr Katarzyna Kapiec, IKŚiO PAN, University of Trieste, the Museo d'Antichità "J.J. Winckelmann"

Konferencje krajowe

Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze – Fakty i hipotezy, Warszawa, 16 kwietnia 2019 r.

organizator: dr hab. Barbara Lichocka, prof. PAN, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN
liczba wystąpień: 16

1001 arabskich miast, Warszawa, 24 kwietnia 2020 [konferencja w przygotowaniu]

organizator: mgr Tomasz Barański, mgr Karolina Nabożna, mgr Edyta Wolny-Abouelwafa, IKŚiO PAN

Wystąpienia konferencyjne pracowników Instytutu

1. Bagińska Dobiesława, Amfory z okresu rzymskiego odkryte w Nea Pafos, konferencja: Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze. Fakty i hipotezy, IKŚiO PAN, Warszawa, 15 kwietnia 2019
2. Bagińska Dobiesława, Badania nad ceramiką chrześcijańską w Banganarti (sezon 2018), konferencja: XXVI Ogólnopolska Konferencja Nubiologiczna, Gdańsk-Sobieszewo, 14 czerwca 2019
3. Bagińska Dobiesława, Ceramika meroicka z najnowszych badań w Jebel Barkal (sezon 2019), konferencja: XXVI Ogólnopolska Konferencja Nubiologiczna, Gdańsk-Sobieszewo, 15 czerwca 2019
4. Bajtler Marta (z: M. Lemke, K. Trusz), The Danube Underwater Heritage Project – Status Quaestionis 2018 and Plans for the Future, konferencja: 3rd Warsaw Seminar on Underwater Archaeology, IA UW, 17-18 stycznia 2019
5. Bajtler Marta, Adriatyckie amfory w Nea Pafos, konferencja: Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze. Fakty i hipotezy, IKŚiO PAN, Warszawa, 16 kwietnia 2019
6. Bajtler Marta, Tam gdzie krzyżują się drogi – tetrastylon w Berenike, konferencja: Seminarium Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW Badania w Berenike w 2019 r. – wieczne zagadki, CAŚ UW, Warszawa, 30 maja 2019
7. Bakalarska Malwina, Współczesne oblicza afrykańskich miast. Wyzwania medyczne i higieniczne, konferencja: Medycy dla Afryki, Warszawski Uniwersytet Medyczny, 24 marca 2019
8. Barański Tomasz, Przemiany osadnicze na wybrzeżu lewantyńskim w okresie wczesnomuzułmańskim, konferencja: XX International Interdisciplinary Archaeology Students Session, Poznań, 19 stycznia 2019
9. Barański Tomasz, Kult św. Menasa w Egipcie – wczoraj i dziś Magis quam homo..., konferencja: Magis quam homo... Świętość i heroizm od starożytności do czasów współczesnych, Studencki Klub Międzyepokowych Badań Historycznych, IH UW, Warszawa, 13-15 marca 2019
10. Barański Tomasz, Wino w średniowiecznym Egipcie - produkcja, dystrybucja, konsumpcja, konferencja: VI Sympozjum Młodych Egiptologów, IA UW, UAM, UW, Warszawa, 25-26 kwietnia 2019
11. Barański Tomasz, Średniowieczna Marea? Kilka uwag na temat osadnictwa w Mareotydzie na podstawie źródeł arabskich, konferencja: „Marea” ad Aegyptum: nowe badania, IA UW, Warszawa, 28 maja 2019
12. Barański Tomasz, Reconsidering the Lake Mareotis region in the Byzantine and Islamic Period, konferencja: Current Research in Egyptology 2019, Universidad de Alcalá, Alcalá, Hiszpania, 17-21 czerwca 2019
13. Cedro Aneta, Banganarti 2018/2019, ceramika, konferencja: Polacy nad Nilem 2018-2019, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 11 czerwca 2019

-
14. Cedro Aneta, Umm Marrahi – ostatnia forteca nad Nilem, konferencja: Polacy nad Nilem 2018-2019, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 12 czerwca 2019
  15. Cedro Aneta (z: Hajduga R.), Selib 2018/2019, architektura mieszkalna i ceramika, konferencja: Polacy nad Nilem 2018-2019, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 11 czerwca 2019
  16. Cedro Aneta, Gdzie jadaliby pielgrzymi. Ostatnie odkrycia ceramiczne w Banganarti, konferencja: XXVI Ogólnopolska Naukowo-Edukacyjna Konferencja Nubiologiczna, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Gdańsk, 15 czerwca 2019
  17. Dzwoniarek-Konieczna Michalina (z: Węclawska M.), Archeometria w Zakładzie Geologii Dynamicznej i Regionalnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, konferencja: Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii. Konferencja Naukowo-Jubileuszowa, Poznań, 15 marca 2019
  18. Dzwoniarek-Konieczna Michalina, Surowce skalne antycznego Nea Pafos na Cyprze, konferencja: Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii. Konferencja Naukowo-Jubileuszowa, Poznań, 15 marca 2019
  19. Hajduga Roksana, Selib 2018/2019, architektura mieszkalna i ceramika, konferencja: Polacy nad Nilem 2018-2019, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 10-12 czerwca 2019
  20. Hajduga Roksana, Architektura kuszycka z Dangeil, konferencja: XXVI Ogólnopolska Naukowo-Edukacyjna Konferencja Nubiologiczna, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Gdańsk, 14-16 czerwca 2019
  21. Hall Bogumiła, British muslim youth, zine communities and the everyday politics of refusal, konferencja: Workshop: Social movements and the politics of sustainable consumption, University of Manchester, Sociology Department, Manchester, Wielka Brytania, 6-8 lutego 2019
  22. Hall Bogumiła, Social movements and alternative futures, konferencja: Workshop: Social movements and the politics of sustainable consumption, University of Manchester, Sociology Department, Manchester, Wielka Brytania, 18-19 lipca 2019
  23. Hall Bogumiła (z: Chiara Milan), Becoming a citizen or transcending the nation? A comparative study of youth racial justice struggles in Italy and the United Kingdom, konferencja: SISP Conference 2019, University of Salento, Lecce, Włochy, 12-14 września 2019
  24. Hanus Kasper, Gospodarka wodna miast-oaz wschodniej Azji Środkowej w świetle badań projektu „The water, the sand and the folk: understanding the role of water in the social life of the oasis-cities of Shan Shan Kingdom”, konferencja: Polacy na Bliskim Wschodzie, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 25 maja 2019
  25. Iwaszczuk Jadwiga (z: T. Zalewski), Deir el-Bahari Projects: objective, realization, plans. Integration of data in the dbdigger, konferencja: CAA 2019. Check Object Integrity, Kraków, 24 kwietnia 2019

-
26. Iwaszczuk Jadwiga (z: M. Mackiewicz), Inne podejście do dokumentacji reliefu w Świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari, czyli co archeolog krajobrazu może zaproponować misjom epigraficznym, konferencja: Polacy nad Nilem, sezon 2018-19, IA UW, CAŚ UW, Warszawa, 10 czerwca 2019
  27. Iwaszczuk Jadwiga (z: T. Zalewski, I. Zych), Deir el-Bahari Projects Online, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 5 listopada 2019
  28. Jakobielski Stefan, Słowo wstępne, konferencja: XXVI Ogólnopolska Naukowo-Edukacyjna Konferencja Nubiologiczna w Gdańsku, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Gdańsk, 14 czerwiec 2019
  29. Jastrzębowska Elżbieta, Kapitele marmurowe z bazyliki w Marei i ich pochodzenie, konferencja: Ostatnie wykopaliska w Marei w Egipcie, Zakład Papirologii IA UW, Warszawa, 26 kwietnia 2019
  30. Józefowicz Ewa, The Legitimization of Power by Female Pharaohs: A Search for Common Aspects in an Unevenly Preserved Material, konferencja: Women in Ancient Egypt. Current Research and Historical Trends, American University in Cairo, Kair, Egipt, 31 października 2019
  31. Józefowicz Ewa, A New Light on the Portico of Obelisks, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 7 listopada 2019
  32. Kapiiec Katarzyna, Osirian aspects of oils and linen (poster), konferencja: Re-thinking, Osiris, Camnes, Florencja, Włochy, 26-27 marca 2019
  33. Kapiiec Katarzyna, Erasures of Hatshepsut's Depictions Based on the Example of the Southern Room of Amun in the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari, konferencja: Current Research in Egyptology 2019, Universidad de Alcalá, Alcalá, Hiszpania, 18 czerwca 2019
  34. Kapiiec Katarzyna, The role of Amunet in the reign of Hatshepsut, konferencja: Women in Ancient Egypt, AUC, Kair, Egipt, 31 października 2019
  35. Kapiiec Katarzyna, The Southern Room of Amun Project – results of the study on its decoration and function in the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 5 listopada 2019
  36. Koziół Patrycja, B(l)ack to the Future – the Afro-Futurism in the Selected Narratives of Nigerian and Ghanaian Writers, konferencja: Shapes of Future w Bielsku-Białej, Uniwersytet w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała, 1 marca 2019
  37. Koziół Patrycja, Changing Attitudes to Black Female Sexuality: The Case of 'Americanah' by Chimamanda Ngozi Adichie, konferencja: Sex in the States: Manners, Morals and Mores w Opolu, Uniwersytet Opolski, Opole, 8 kwietnia 2019
  38. Koziół Patrycja, Makoko i Eko Atlantic – zróżnicowanie przestrzeni miejskiej Lagos w Nigerii, konferencja: Dzielnice prestiżowe i slumsy – różnice w przestrzeni miejskiej, Koło Miast i Urbanizacji, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW, Warszawa, 19 grudnia 2019

-
39. Kraśniewski Mariusz, Folktales in the World of Digital Media, konferencja: Resilience and Dynamism in Folklore in the 21st century, 5th Annual Congress and 14th NFS Conference. Nigerian Folklore Society, Abuja, Nigeria, 29-30 kwietnia 2019
  40. Levi Nicolas, Mowa nienawiści: przypadek Korei Północnej, konferencja: Komparatystyczne studia nad ludobójstwem "Ludobójcza mowa nienawiści", Oświęcimski Instytut Praw Człowieka oraz Zakład Socjologii Ogólnej Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Biblioteką Galeria Książki w Oświęcimiu, Instytutem Historii i Archiwistyki UP w Krakowie oraz Fundacją na rzecz MDSM w Oświęcimiu, Oświęcim, 23 listopada 2019
  41. Levi Nicolas, North Korean Workers Abroad – The Case of North Korean women who worked in Poland between 2010 and 2018: an Empirical Study, konferencja: The 6th Trans-Pacific International Conference "Engaging with Sustainable Development", Uniwersytet Pukyong, Busan, Korea Południowa, 8 listopada 2019
  42. Levi Nicolas, The Polish transformation: lessons for North Korea, konferencja: Analyzing the Possibility of Reform and its Impact on Human Rights in North Korea, KINU, Seul, Korea Południowa, 22 maja 2019
  43. Levi Nicolas, Kryptowaluty i KRL-D, konferencja: Kongres nauk koreanistycznych w Polsce, Zakład Filologii Koreańskiej i Polskie Towarzystwo Koreanistyczne UAM, Poznań, Polska, 25 kwietnia 2019
  44. Madej Adrianna, Dedicatory inscription in the Hatshepsut complex of the royal cult – meaning and role, konferencja: Current Research in Egyptology 2019, Universidad de Alcalá, Alcalá, Hiszpania, 19 czerwca 2019
  45. Madej Adrianna, The Gate of the Complex of the Royal Cult in the Temple of Hatshepsut at Deir el-Bahari. The Meaning of the Iconographic decoration of jambs (poster), konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), Kair, Egipt, 8 listopada 2019
  46. Majchrzak Dominika, Ekwiunek rybaka w okresie późnoislamskim na stanowisku Kharab el-Desht, konferencja: Polacy na Bliskim Wschodzie; Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW, 24 maja 2019
  47. Marzec Edyta, Hellenistic colour-coated ware plates from the Aphrodision of Stesileos on Delos, konferencja: Manufacturers and Markets: the Contributions of Hellenistic Pottery to Economies Large and Small, International Association for Research on Pottery of the Hellenistic Period, Ateny, Grecja, 13 listopada 2019
  48. Meyza Henryk, Ceramika z „Willi Tezeusza” – przegląd, konferencja: Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze – fakty i hipotezy, IKŚiO PAN, Warszawa, 16 kwietnia 2019
  49. Molga Katarzyna, Islamic pottery from Asyut, konferencja: Terra Incognita - Archaeological Fieldwork in Asyut and Middle Egypt, Freie Universität Berlin, Fachbereich Geschichts- und Kulturwissenschaften, Ägyptologisches Seminar, Berlin, Niemcy, 22 czerwca 2019

-
50. Mroczek Diana, Miniaturization of ancient sculpture – Nea Paphos example, konferencja: Perspectives on Classical Archaeology 2019 Conference, Uniwersytet Karola, Praga, Czechy, 16 grudnia 2019
  51. Popielska-Grzybowska Joanna, „May Osiris not come in this bad coming of his. Do not open your arms to him...” /PT 534 (P 483)/ – re-thinking Osiris in the Pyramid Texts, konferencja: Międzynarodowa Konferencja Rethinking Osiris, CAMNES, Florencja, Włochy, 26 marca 2019
  52. Popielska-Grzybowska Joanna, Darker side of creation – the role of light and shadow in the Pyramid Texts, konferencja: Międzynarodowa, konferencja: Seventeenth Annual Sophia Centre Conference Faculty of Humanities and the Performing Arts, University of Wales Trinity Saint David, Lampeter, Wielka Brytania, 13 lipca 2019
  53. Popielska-Grzybowska Joanna, The elements of creation – *bmbn* and *q33*-hill in the Pyramid Texts, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 5 listopada 2019
  54. Rądkowska Joanna, Blemmyes in Berenike, konferencja: Red Sea Conference IX: The spatiality of networks in the Red Sea and the Western Indian Ocean, Lyon, Francja, 4 lipca 2019
  55. Rądkowska Joanna, Budowla Mochosaka: podsumowanie dwóch sezonów wykopalisk w tzw. Kompleksie Północnym, konferencja: Seminarium Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW Badania w Berenike w 2019 r. – wieczne zagadki, CAŚ UW, Warszawa, 30 maja 2019
  56. Romaniuk Marcin, Znaki murarskie z Maloutena – próba interpretacji, konferencja: Polacy na Bliskim Wschodzie, Instytut Archeologii UW, Warszawa, 23 maja 2019
  57. Romaniuk Marcin, Terracotta pipes and the studies on the ancient water system in the residential district (Maloutena area) of Nea Paphos, konferencja: 16th Meeting on Postgraduate Cypriot Archaeology, Humboldt University of Berlin, Berlin, Niemcy, 14 czerwca 2019
  58. Ryś Agnieszka, Analiza funkcjonalna kamiennych rozcieraczy z Tell el-Retaba w Egipcie, konferencja: Ogólnopolska konferencja Człowiek i Kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 15 marca 2019
  59. Ryś Agnieszka, Documentation of small finds from Tell el-Retaba, konferencja: Seminar United in valley, divided in borderlands?, Bratislava, Oriental Institute, Slovak Academy of Sciences, 4 sierpnia 2019
  60. Ryś Agnieszka, An insight into the egyptian house. Artifact assemblages from the Intermediate Period settlement in Tell el-Retaba, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 4 listopada 2019
  61. Rzeuska Teodozja, Drzymuchowska Anna, Cypr i nie tylko – ceramika importowana z bazyliki w Marei (Egipt), konferencja: Ceramika cypryjska

- i ceramika na Cyprze – fakty i hipotezy, IKŚiO PAN, Warszawa, 16 kwietnia 2019
62. Rzeuska Teodozja, Ceramika z Saruq al-Hadid. Życie między osadą a warsztatem, konferencja: Polacy na Bliskim Wschodzie 2019, Warszawa, 23 maja 2019
63. Rzeuska Teodozja, Asyut – an ancient trade emporium, konferencja: Terra Incognita – Archaeological Fieldwork in Asyut and Middle Egypt, Freie Universität Berlin, Fachbereich Geschichts- und Kulturwissenschaften, Ägyptologisches Seminar, Berlin, Niemcy, 21 czerwca 2019
64. Taterka Filip, Secretary Bird of Deir el-Bahari and the Location of the Land of Punt, konferencja: Joint Conference on the Bioarchaeology of Ancient Egypt & The International Symposium on Animals in Ancient Egypt, American University in Cairo, Kair, Egipt, 11 stycznia 2019
65. Taterka Filip, The Land of Punt: To the South or to the North of Egypt?, konferencja: Current Research in Egyptology 2019, Universidad de Alcalá, Alcalá, Hiszpania, 18 czerwca 2019
66. Taterka Filip, There's Something Wrong with This Image – Notes on the Cryptograms of Ramesses II, konferencja: Sign and symbol in comparative perspective, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 26 czerwca 2019
67. Taterka Filip (z: M. Baranowski), Totalitaryzm, ale czy na pewno? Ucisk chłopów w Egipcie i Rzymie. Pytania i postulaty, konferencja: Sympozjum Chłopski opór: różne perspektywy badawcze, Instytut Historii PAN, Warszawa, 22 października 2019
68. Taterka Filip, Hatshepsut's Punt Reliefs: Their Structure and Function, konferencja: XIIth International Congress of Egyptologists XII (ICE XII), International Association of Egyptologists, Kair, Egipt, 6 listopada 2019
69. Taterka Filip, Uwagi na temat podróży Germanika do Egiptu, konferencja: Sesja naukowa w 2000. rocznicę śmierci Germanika, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UAM w Kaliszu, Kalisz, 6 grudnia 2019
70. Wesołowska Monika, The Ritual Path of Initiation as a Protection from Danger konferencja: 7th Conference in Aegean Archaeology, Zakład Archeologii Egejskiej IA UW, Warszawa, 7 czerwca 2019
71. Więch Monika, Wstępne badania makroskopowe i petrograficzne ceramiki do gotowania z wykopalisk Polskiej Misji Archeologicznej Uniwersytetu Warszawskiego w Nea Pafos konferencja: Ceramika cypryjska i ceramika na Cyprze. Fakty i hipotezy, IKŚiO PAN, Warszawa, 16 kwietnia 2019
72. Więch Monika, Jakie tajemnice kryją cysterny w Nea Pafos na Cyprze?, konferencja: Polacy na Bliskim Wschodzie 2019, IA UW, CAŚ UW, Warszawa, 23-25 maja 2019
73. Więch Monika, Provenance and Technology of the Early Roman cooking ware pottery from Nea Paphos, konferencja: European Meeting on Ancient Ceramics 2019, Universitat de Barcelona, Barcelona, Hiszpania, 16-18 września 2019

-
74. Wolny-Abouelwafa Edyta, Egipskie seriale ramadanowe wobec wyzwań i zagrożeń współczesności, konferencja: XVI Dni Arabskie „Bliski Wschód wobec wyzwań i zagrożeń współczesności”, Uniwersytet Łódzki, Łódź, 16 maja 2019
  75. Woźniak Magdalena, Identification of Dyes in Textiles from Late Antiquity and Medieval Sudan (4th-15thc. CE), konferencja: 28th General Assembly and Congress of CIETA, Deutsches Textilmuseum, Krefeld, 7 października 2019
  76. Woźniak Marek, Berenike: A major Hellenistic port on the Red Sea coast konferencja: Red Sea Conference IX: The spatiality of networks in the Red Sea and the Western Indian Ocean, Lyon, Francja, 3 lipca 2019
  77. Zahirinejad Mahnaz, Regional Integration and Conflict Prevention in the Middle East, konferencja: Gulf Research Meeting 2019, Cambridge University, Cambridge, Wielka Brytania, 15-18 lipca 2019
  78. Zielińska Karolina, Israeli development aid to Sub-Saharan Africa countries: Israeli aid model and its implications for development diplomacy, konferencja: European Association of Israel Studies 8th Annual Conference Democracy in Challenging Times: Israel, Europe and the World, Charles University, Praga, 9 września 2019
  79. Zielińska Karolina, Wielokulturowe miasta współczesnego Izraela (wykład otwierający), konferencja: VII Ogólnopolską Konferencja „Lokalna społeczność żydowska”, Ostrów Wielkopolski, 14 listopada 2019
  80. Żurawski Bogdan, Discourses with the holy: Text and Image Graffiti from the Pilgrimage Churches of Saint Raphael the Archangel in Banganarti, Sudan, konferencja: Graffiti as Devotion, Kelsey Museum, Ann Arbor, Michigan, 20 września 2019
  81. Żurawski Bogdan, Nie tylko wykopaliska. Banganarti i Selib w sezonie 2018/2019, konferencja: Polacy nad Nilem, sezon 2018-19, IA UW, CAŚ UW, Warszawa, 10-12 czerwca 2019
  82. Żurawski Bogdan, O historii bliższej i dalszej. Banganarti i Selib w sezonie 2018/2019, konferencja: XXVI Ogólnopolska Konferencja Nubiologiczna, Gdańsk-Sobieszewo, 14-16 czerwca 2019

Granty i projekty realizowane w 2019 r.

Finansowane przez Narodowe Centrum Nauki

1. Uwarunkowania rozwoju fundamentalizmu muzułmańskiego w północnej Nigerii. Przypadek Boko Haram, Preludium 10

nr projektu: 2015/19/N/HS1/02398

okres trwania projektu: 28 czerwca 2016 – 27 grudnia 2019

kierownik projektu: mgr Sabina Brakoniecka

przyznana kwota: 145 466,00 PLN

2. Południowe Pomieszczenie Amona w świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari - opracowanie oraz przygotowanie do publikacji, Preludium 10

nr projektu: 2015/19/N/HS3/02153

okres trwania projektu: 11 sierpnia 2016 – 10 sierpnia 2019

kierownik projektu: mgr Katarzyna Kapiec

przyznana kwota: 131 940,00 PLN

3. Nubian textiles: craft, trade, costume and identity in the medieval kingdom of Makuria, Polonez 1

nr projektu: 2015/19/P/HS3/02100

okres trwania projektu: 1 września 2016 – 3 listopada 2019

kierownik projektu: dr Magdalena Maria Woźniak

przyznana kwota: 765 736,00 PLN

4. Archanioly i szarańcza. Życie codzienne w Banganarti, centrum pielgrzymkowym nad środkowym Nilem, między VI a XVI wiekiem, Opus 11

nr projektu: 2016/21/B/HS3/03724

okres trwania projektu: 13 stycznia 2017 – 12 stycznia 2020

kierownik projektu: dr hab. prof. PAN Bogdan Żurawski

przyznana kwota: 845 545,00 PLN

5. Czy władcy meroiicy byli budowniczymi twierdz? Budowle obronne a zmiany polityczne w Górnej Nubii w okresie upadku Meroe i początkach Królestwa Alodii, Sonata 11

nr projektu: 2016/21/D/HS3/02972

okres trwania projektu: 19 kwietnia 2017 – 18 kwietnia 2020

kierownik projektu: dr Mariusz Drzewiecki

przyznana kwota: 272 742,00 PLN

6. Program ikonograficzny kaplic Ozyrysa w Karnaku: kuszycka kaplica Ozyrysa Ptaha Neb-anch, Harmonia 8

nr projektu: 2016/22/M/HS3/00354

okres trwania projektu: 2 czerwca 2017 – 1 czerwca 2020

kierownik projektu: dr Aleksandra Hallmann

przyznana kwota: 397 440,00 PLN

7. Ściana zachodnia Portyku Obelisków świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari w wymiarze historycznym, ideologicznym i rytualnym, Preludium 13

nr projektu: 2017/25/N/HS3/02895

okres trwania projektu: 15 stycznia 2018 – 14 stycznia 2021

kierownik projektu: dr Ewa Józefowicz

przyznana kwota: 169 327,00 PLN

8. Wczesnorzymskie naczynia do gotowania z rezydencjonalnej dzielnicy Nea Pafos – w świetle badań typologicznych, archeometrycznych i funkcjonalnych, Preludium 13

nr projektu: 2017/25/N/HS3/02910

okres trwania projektu: 15 stycznia 2018 – 14 stycznia 2021

kierownik projektu: mgr Monika Więch

przyznana kwota: 115 340,00 PLN

9. The water, the sand and the folk: understanding the role of water in the social life of the oasis cities of Shan Shan Kingdom, Etiuda 6

nr projektu: 2018/28/T/HS3/00159

okres trwania projektu: 1 października 2018 – 20 września 2019

kierownik projektu: mgr Kasper Hanus

przyznana kwota: 115 676,00 PLN

10. Dziedziniec Kompleksu Kultu Królewskiego w świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari w wymiarze rytualnym i ideologicznym, Preludium 15

nr projektu: 2018/29/N/HS3/02625

okres trwania projektu: 28 stycznia 2019 – 27 stycznia 2022

kierownik projektu: mgr Adrianna Madej

przyznana kwota: 165 746,00 PLN

---

11. Jemen w ruchu: etnografia wojny, granic i zmagañ o mobilność, Miniatura 2

nr projektu: 2018/02/X/HS3/03666

okres trwania projektu: 9 kwietnia 2019 – 8 kwietnia 2020

kierownik projektu: dr Bogumiła Hall

przyznana kwota: 43 956,00 PLN

12. INSIDE. Interdyscyplinarne badania ceramiki hellenistycznej z wyspy Delos, Sonatina 2

nr projektu: 2019/32/C/HS3/00591

okres trwania projektu: 17 września 2019 – 16 września 2022

kierownik projektu: dr Edyta Marzec

przyznana kwota: 821 983,00 PLN

13. Woda w Nea Pafos. Studium infrastruktury wodnej z obszaru rezydencjonalnej dzielnicy (Maloutena) hellenistyczno-rzymskiej stolicy Cypru, Preludium 16

nr projektu: 2018/31/N/HS3/03319

okres trwania projektu: 5 lipca 2019 – 4 lipca 2022

kierownik projektu: mgr Marcin Romaniuk

przyznana kwota: 208 415,00 PLN

14. Asjut – ośrodek starożytnego handlu, Beethoven 3

nr projektu: 2018/31/G/HS3/03386

okres trwania projektu: 36 miesięcy (umowa podpisywana)

kierownik projektu: dr hab. Teodozja I. Rzeuska, dr Jochem Kahl

przyznana kwota: 1 308 545,00 PLN

***W realizacji granty i projekty na łączną kwotę: 5 507 857,00 PLN
w tym pozyskane w roku 2019 na kwotę: 2 548 645,00 PLN***

Finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. Poszerzenie umiędzynarodowienia i rozwój obcojęzycznego czasopisma Études et Travaux (Centre d'Archéologie Méditerranéenne de l'Académie Polonaise des Sciences), NPRH, "Umiędzynarodowienie" 3.b

nr projektu: 3bH/15/0099/83

okres trwania projektu: 1 września 2016 – 1 września 2021

przyznana kwota: 295 845,00 PLN

2. Aleksandria ad Aegyptum - portret niezwykłego miasta, NPRH, "Umiędzynarodowienie" 3.a

nr projektu: 3aH/15/0108/83

okres trwania projektu: 29 lipca 2016 – 28 marca 2019

kierownik projektu: dr hab. prof. PAN Barbara Tkaczow

przyznana kwota: 84 180,00 PLN

3. Nowoczesna dokumentacja w badaniach Polsko-Egipskiej Misji Archeologiczno-Konserwatorskiej w świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari (Egipt): tworzenie, zarządzanie, udostępnianie, Dialog

nr projektu: 0088/DLG/2017/10

okres trwania projektu: 17 lipca 2017 – 16 marca 2019

kierownik projektu: dr Jadwiga Iwaszczuk

przyznana kwota: 1 000 000,00 PLN

(projekt rozliczony)

4. Modernizacja biblioteki Instytutu Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych Polskiej Akademii Nauk, Dotacja na inwestycję budowlaną

nr projektu: IB/SP/0067/2018

okres trwania projektu: 1 stycznia 2018 – 31 grudnia 2021

przyznana kwota: 704 338,70 PLN

5. Stacja badawcza Banganarti-Selib, Sudan, dotacja utrzymanie w latach 2018-2020 specjalnego urzędnika badawczego

nr projektu: 209665/E-691/SPUB/2018/1

okres trwania projektu: 2018-2020

przyznana kwota: 168 000,00 PLN

6. Tłumaczenie na język angielski i wydanie monografii Karola Myśliwca, pt. „W cieniu Dżesera – badania polskich archeologów w Sakkarze”, przez wydawnictwo Peter Lang International Academics, NPRH Universalia 2.1

nr projektu: 0070/NPRH7/H21/86/2018

okres trwania projektu: 7 września 2018 – 6 września 2020

kierownik projektu: prof. dr hab. Karol Myśliwiec

przyznana kwota: 79 970,00 PLN

7. *Kontynuacja projektu egiptologicznej bazy danych hatshepsut.pl*, Fundacja Cultivate, Działalność Upowszechniająca Naukę

nr projektu: 752/P-DUN/2019

okres trwania projektu: 1 stycznia 2019 – 31 grudnia 2020

kierownik projektu: dr Jadwiga Iwaszczuk

przyznana kwota: 96 500,00 PLN

8. *Specjalistyczna edycja artykułów obcojęzycznych w czasopiśmie "Acta Asiatica Varsoviensia"*, Fundacja Cultivate, Działalność Upowszechniająca Naukę

nr projektu: 709/P-DUN/2019

okres trwania projektu: 1 stycznia 2019 – 31 grudnia 2020

przyznana kwota: 14 168,00 PLN

9. *Specjalistyczna edycja artykułów obcojęzycznych w czasopiśmie "Hemispheres. Studies on Cultures and Societies"*, Fundacja Cultivate, Działalność Upowszechniająca Naukę

nr projektu: 709/P-DUN/2019

okres trwania projektu: 1 stycznia 2019 – 31 grudnia 2020

przyznana kwota: 14 168,00 PLN

10. *Stacja badawcza w Kato Pafos, Cypr*, Dotacja na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego na lata 2019-2021

nr projektu: 420152

okres trwania projektu: 2019-2021

przyznana kwota: 151 000,00 PLN (środki zwrócone do MNiSW)

11. *Podjęcie, po restrukturyzacji przeprowadzonej w roku poprzedzającym rok przyznania dotacji, nowych zadań mających na celu podniesienie efektywności działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej, uwzględniając wpływ tych zadań na rozwój innowacyjności gospodarki*, Dotacja na utrzymanie potencjału badawczego z tytułu szczególnych potrzeb jednostki naukowej

nr projektu: 416892

okres trwania projektu: 1 stycznia – 31 grudnia 2019

przyznana kwota: 424 193,00 PLN

12. *Utracony krajobraz przeszłości odzyskany dla współczesności. Stare pocztówki jako okno na świat dawnego Bliskiego Wschodu dostępne dzięki nowoczesnym metodom digitalizacji zbiorów archiwalnych*, Dialog

nr projektu: DIALOG 0083/2019

okres trwania projektu: 18 miesięcy

kierownik projektu: dr hab. Teodozja I. Rzeuska

przyznana kwota: 216 200,00 PLN

W realizacji granty i projekty na łączną kwotę: 3 097 562,70 PLN

w tym pozyskane w roku 2019 na kwotę: 933 229,00 PLN

Finansowane przez Fundację PZU

1. *Wzbogacenie kolekcji IKŚiO PAN o album "RAF; MIDDLE EAST. Personal album of service with the Royal Air Force in the early 1950s. Published: 1951-3", Fundacja Cultivate, tryb pozakonkursowy*

nr projektu: 83/PZ/2019

okres trwania projektu: 15 lutego 2019 – 31 marca 2019

przyznana kwota: 14 700,00 PLN

W realizacji granty i projekty na łączną kwotę: 14 700,00 PLN

w tym pozyskane w roku 2019 na kwotę: 14 700,00 PLN

Dział wydawniczy

Kierownik: dr Joanna Popielska-Grzybowska

Zespół: mgr Dorota Bielińska, mgr Monika Wesołowska

Czasopisma Instytutu

***Acta Asiatica Varsoviensis* (rocznik)**

p-ISSN 0860-6102 | eISSN 2449-8653 | ISBN 978-83-7452-091-1

Punktacja według Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych MNiSW (z dnia 28 listopada 2019 r.): **40 pkt.**

Redaktor naczelny: dr Nicolas Levi

Sekretarz Redakcji: mgr Igor Dobrzeniecki

Redaktor tematyczny: dr Karolina Zielińska

***Ägypten und Levante* (rocznik)**

ISBN13: 978-3-7001-8422-5

Punktacja według Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych MNiSW (z dnia 28 listopada 2019 r.): **100 pkt.**

Redaktor naczelny: prof. Manfred Bietak

Redaktorzy: mgr Barbara Beck-Brandt, dr Ernst Czerny, dr Frank Kammerzell, prof. dr sChristiana E. Köhler

***Études et Travaux* (rocznik)**

p-ISSN 0079-3566 (do 2010 roku) | 2084-6762 (od 2011 roku) | e-ISSN 2449-9579

Punktacja według Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych MNiSW (z dnia 28 listopada 2019 r.): **70 pkt.**

Redaktor naczelny: dr Maciej Makowski

Sekretarz Redakcji: mgr Agnieszka Ryś

Redaktor tematyczny: dr hab. Ewa Laskowska-Kusztal, prof. PAN

Redaktorzy: dr Jadwiga Iwaszczuk, dr Maciej Witkowski

Od roku 2019 czasopismo *Études et Travaux* jest **indeksowane w bazie SCOPUS**.

***Hemispheres. Studies on Cultures and Societies* (rocznik)**

eISSN 2449-8645 | ISBN 978-83-7452-087-4

Punktacja według Wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych MNiSW (z dnia 28 listopada 2019 r.): **20 pkt.**

Redaktor naczelny: dr Mahnaz Zahirinejad

Redaktor tematyczny: dr Mariusz Kraśniewski

Sekretarz Redakcji: mgr Agata Wójcik

Asystent Wydawniczy: dr Patrycja Kozieł

Finansowanie czasopism

Na wydawanie czasopisma *Études et Travaux* w roku 2016 Instytut pozyskał pięcioletni grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki *Poszerzenie umiędzynarodowienia i rozwój obcojęzycznego czasopisma Études et Travaux (Centre d'Archéologie Méditerranéenne de l'Académie Polonaise des Sciences)*.

W roku 2019 udało się Instytutowi otrzymać z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dzięki Fundacji Cultivate finansowanie dwóch projektów wspierających wydanie czasopism: *Acta Asiatica Varsoviensis* (pt. *Specjalistyczna edycja artykułów obcojęzycznych w czasopiśmie "Acta Asiatica Varsoviensis"*) oraz *Hemispheres. Studies on Cultures and Societies* (pt. *Specjalistyczna edycja artykułów obcojęzycznych w czasopiśmie "Hemispheres. Studies on Cultures and Societies"*) ze środków przeznaczonych na Działalność Upowszechniającą Naukę.

Monografie Instytutu

Według Wykazu wydawnictw monografii naukowych MNiSW (z dnia 22 lipca 2019 r.) Wydawnictwo IKŚiO PAN otrzymało **80 pkt.**

Wydane:

Seria Prace Orientalistyczne i Afrykanistyczne

1. Natalia Bahlawan, *Nowe ruchy społeczne wobec systemu politycznego w Libanie po 1990 roku*, Warszawa 2019. Redaktor naukowy: dr hab., prof. PAN Krzysztof Trzcíński.

2. Sabina Brakoniecka, Uwarunkowania rozwoju salafizmu w północnej Nigerii, Warszawa 2019. Redaktor naukowy: dr Patrycja Kozieł.

Poza seriami:

1. Małgorzata Radomska, Cults of gods and humans at the Saqqara Necropolis in the Ptolemaic Period, Warsaw 2019.

Złożone do druku:*Paideia*

1. Filip Taterka, Przez morze do Ziemi Boga: Egipskie wyprawy do krainy Punt i ich znaczenie w religii i ideologii władzy kraju faraonów (korekta językowa). Redaktor naukowy: dr hab., prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal.

Seria Prace Orientalistyczne i Afrykanistyczne

1. Nicolas Levi, Tangible and Intangible Legacies of 70 Years of Polish-North Korean Relations (korekta językowa).

Travaux de l'Institut

1. Maria Helena Trindade Lopes, Joanna Popielska-Grzybowska, Jadwiga Iwaszczuk, Ronaldo G. Gurgel Pereira (eds), Egypt 2017: Perspectives of Research. Proceedings of the Eighth European Conference of Egyptologists, Lisbon June-July 2017, 2020 (ostatni etap redakcji).
2. Krzysztof J. Radtke, Ikonografia twarzy faraona w ujęciu metrycznym na przykładzie reliefu XVIII dynastii. Redaktor naukowy: dr Joanna Popielska-Grzybowska (Złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Doskonała nauka – Wsparcie monografii naukowych”) (korekta językowa).
3. Joanna Popielska-Grzybowska, Everything as One – a linguistic view of the Egyptian creator in the Pyramid Texts. Redaktor naukowy: dr hab., prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal (recenzje).
4. Lidia Ambroziak, The birth of Polish Mediterranean archaeology. Polish contribution to excavations at Edfu. Redaktor naukowy: dr hab., prof. PAN Stefan Jakobielski (ostatni etap redakcji naukowej).

Złożone wnioski o dofinansowanie

Travaux de l'Institut

1. Jadwiga Iwaszczuk, Topografia rytualna Teb w czasach Hatszepsut. Królewskie projekty budowlane - kontynuacja projektu. Redaktor naukowy: dr hab. prof. PAN Ewa Laskowska-Kusztal (złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Doskonała nauka – Wsparcie monografii naukowych”).
2. Marek Woźniak, Gwardie królewskie w Persji Achemenidów (złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Doskonała nauka – Wsparcie monografii naukowych”).
3. Krzysztof Radtke, Ikonografia twarzy faraona w ujęciu metrycznym na przykładzie reliefu XVIII dynastii (złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Doskonała nauka – Wsparcie monografii naukowych”).

Itinera Orientalia

1. Leszek Zinkow, Teodozja I. Rzeuska, „Obrazy z życia na Wschodzie Anny Neumanowej” – dwujęzyczna, naukowa edycja (złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Doskonała nauka – Wsparcie monografii naukowych”).

Dział Dokumentacji Naukowej

Kierownik: mgr Małgorzata Radomska

Zakres działania

Dział Dokumentacji Naukowej jako naukowy spadkobierca pracowni dokumentacji Zakładu Archeologii Śródziemnomorskiej PAN (ZAŚ PAN) przechowuje (zasób z lat 1954-1995) i kontynuuje gromadzenie dokumentacji wykopaliskowej będącej wynikiem badań archeologicznych na obszarach śródziemnomorskich prowadzonych przez pracowników IKŚiO PAN pod ich kierownictwem lub z ich udziałem.

Zbiory

Zbiory są efektem prac archeologicznych prowadzonych przez pracowników IKŚiO PAN na następujących stanowiskach:

Egipt

Aleksandria 1960-1995

Tell Atrib 1957-1963, 1968-1969, 1979-1995

Deir el-Bahari 1961/1962-1992

Sakkara 1987, 1996-2007

Sudan

Faras 1961-1964

Dongola 1964-1995

Cypr

Nea Paphos 1965-1993

Syria

Palmyra 1959-1981

b. ZSRR

Mirmeki 1956-1958

Irak

Biżan 1979-1983

Nimrud 1974-1976

Obejmuje następujące materiały pochodzące z wykopalisk:

Dokumentację opisową (597 teczek aktowych):

1. dzienniki wykopalisk
2. raporty dla służb archeologicznych partnera zagranicznego w kraju, gdzie były prowadzone wykopaliska
3. inwentarze znalezisk
4. spisy zabytków
5. kopie raportów z wykopalisk do wydawnictwa Zakładu (*Études et Travaux*)
6. opisy negatywów
7. inne

Dokumentację fotograficzną:

1. negatywy czarno-białe, zdjęcia i negatywy planów oraz rysunków architektonicznych, wglądówki czarno-białe mały i duży format, wglądówki kolorowe mały i duży format, slajdy – razem: 94.177 szt.
2. kartotekę fotograficzną kampanii wykopaliskowych: 41.945 szt. kart

Dokumentację architektoniczną:

1. plany architektoniczne, oprawne i nie oprawne, ozalidy, rysunki – 4.231 szt.

Dokumentację multimedialną:

1. filmy VHS z wykopalisk w Sakkarze - 4 szt.
2. płyty CD ze skanami dokumentacji Faras, Dongoli, Tell Atrib - 20 sztuk

Zadania realizowane w roku 2019

- kontynuacja prac nad Regulaminem Działu w oczekiwaniu na przepisy kancelaryjne IKŚiO PAN, niezbędne do ukończenia projektu Regulaminu;
- prace skoncentrowane na opracowaniu ewidencji zasobu: konsultacja Instrukcji kancelaryjnej, Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt oraz Instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego IKŚiO PAN przygotowanych przez archiwistę Instytutu;
- opracowanie wzoru karty udostępniania/wypożyczania dokumentacji z Działu;
- opracowanie wzoru zgody obecnego/byłego kierownika misji/projektu badawczego na udostępnianie dokumentacji z Działu;
- opracowanie wzoru oświadczenia od korzystającego z dokumentacji w Dziale
- przygotowanie projektu Planu Zarządzania Danymi w IKŚiO PAN;
- przygotowanie wytycznych dla opracowania spuścizny archiwalnej i metod porządkowania zbioru prywatnego, w wyniku którego Dział otrzymał dokumentację wykopaliskową;
- opracowanie wytycznych do opisu cyfrowej dokumentacji przekazywanej do Działu w formie elektronicznej;

-
- opracowanie protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji z projektu badawczego/misji archeologicznej/konserwatorskiej realizowanego w IKŚiO PAN przekazywanej do Działu;
  - inwentaryzacja i uporządkowanie archiwalne dokumentacji grobowca Ramzesa III w Dolinie Królów wraz ze sporządzeniem spisu zdawczo-odbiorczego;
  - kontynuacja zmiany sygnatur teczek wg ich zmienionej lokalizacji;
  - udostępnianie dokumentacji z zasobów Działu (poniedziałki).

W związku z dokumentacją zgromadzoną:

- powstają trzy prace doktorskie w instytucjach współpracujących z IKŚiO PAN: na Uniwersytecie Warszawskim (Tell Atrib), Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (Tell Atrib) oraz Uniwersytecie Wrocławskim (Dongola);
- powstają artykuły pracowników Uniwersytetu Warszawskiego (Dongola);
- miał miejsce wywiad dr hab. Stefana Jakobielskiego, prof. PAN, który opowiadał o pracach w Nubii wykorzystując dokumentację fotograficzną z zasobu Działu;
- ma miejsce współpraca międzynarodowa w zakresie kwerend poświęconych dokumentacji fotograficznej Tell Atrib (wykorzystanie materiałów do artykułu: francuska egiptolog Pascale Ballet).
- kontynuowany był grant *Nowoczesna dokumentacja w badaniach Polsko-Egipskiej Misji Archeologiczno-Konserwatorskiej w świątyni Hatszepsut w Deir el-Bahari (Egipt): tworzenie, zarządzanie, udostępnianie* (Dialog, nr projektu 0088/DLG/2017/10)

Nowa dokumentacja w roku 2019:

- przejęcie przez Dział dokumentacji z zakończonego projektu badawczego Deir el-Bahari dr Anastasii Stupko-Lubczynskiej (forma cyfrowa; zewidencjonowana: protokół zdawczo-odbiorczy);
- przejęcie przez Dział dokumentacji z zakończonego projektu badawczego z północnego Omdurmanu dr Mariusza Drzewieckiego (forma cyfrowa; zewidencjonowana: protokół zdawczo-odbiorczy);
- przejęcie przez Dział dokumentacji ze stanowiska Nea Paphos (darowizna prof. dr hab. Andrzeja W. Daszewskiego) (dokumentacja opisowa i rysunkowa: forma papierowa; dokumentacja fotograficzna: slajdy; stan: do uporządkowania, przed ewidencją).

Działalność popularyzacyjna

Organizacja wystaw

Hidden Textile Treasures in the collections of the Sudan National Museum (październik 2019-marzec 2020)

organizator: dr Magdalena Woźniak-Eusebe, IKŚiO PAN

Źródło finansowania: Narodowe Centrum Nauki (grant Polonez).

Udział w wydarzeniach popularyzacyjnych

Spotkania z dr hab. Danutą Chmielewską w IKŚiO PAN poświęcone książce „Lustrzane odbicie rzeczywistości. Proza literacka a historia polityczna Turcji XX wieku” (14 lutego 2019 r.)

Organizator: IKŚiO PAN i Wydawnictwo DIALOG.

Noc Muzeów 2019 r. w Pałacu Staszica (18 maja 2019 r.)

- warsztaty: „Gry i zabawy”

Organizator: IKŚiO PAN, Zakład Działalności Pomocniczej PAN.

23. Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik „My i maszyny” (23 maja 2019 r.), wspólne stanowisko IKŚiO PAN z Fundacją Cultivate

- warsztaty: „Od lampki do żarówki”, „Stwory i inne potwory na monetach”, „Od Wielkiego Muru do klocków Lego”, „Afrykańskie Galimoto – recyklingowe pojazdy z drutu”

Organizator: Centrum Nauki Kopernik, Polskie Radio, PGE Narodowy, IKŚiO PAN, Fundacja Cultivate.

II Mały Piknik Naukowy w Łowiczu (7 czerwca 2019 r.)

- warsztaty z kaligrafii arabskiej

Organizator: I Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Chełmońskiego w Łowiczu.

5. Piknik Polskiej Akademii Nauk „Nauka też Sztuka!” w Olsztynie (8 czerwca 2019 r.)

-
- warsztaty: „Ceramiczno-tkacka 'kostka Rubika'”

Organizator: IKŚiO PAN, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, MOK Olsztyn

Jak wiele śladów pozostawili faraonowie nad Wisłą? – „Starożytny Egipt w poezji polskiej: od Biernata z Lublina do Macieja Zembatego” (27 czerwca 2019 r.)

- promocja książki dr hab. Leszka Zinkowa w Staromiejskim Domu Kultury w Warszawie

Organizator: IKŚiO PAN, Staromiejski Dom Kultury w Warszawie

XXIII Festiwal Nauki „Nauka z Pałacem w tle” w Jabłonnej (22 września 2019 r.)

- warsztaty: „Z wizytą u skryby”, „W warsztacie tkackim”, „Ceramiczne inspiracje”

Organizator: Polska Akademia Nauk, IKŚiO PAN

XXIII Festiwal Nauki w Pałacu Staszica (29 września 2019 r.)

- warsztaty: „Gry i zabawy z odległych czasów i krain”

Organizator: Uniwersytet Warszawski, Polska Akademia Nauk, IKŚiO PAN, Zakład Działalności Pomocniczej PAN

Działalność edukacyjna

Orientalny Uniwersytet Trzeciego Wieku (OUTW)

Koordynator: mgr Patrycja Kozieł

Orientalny Uniwersytet Trzeciego Wieku jest inicjatywą organizowaną przez IKŚiO PAN we współpracy ze Staromiejskim Domem Kultury (ul. Rynek 2 w Warszawie). OUTW to cykl wykładów (60-minutowych) poświęconych starożytnej i współczesnej tematyce społeczeństw i kultur Bliskiego Wschodu, Azji oraz Afryki. Wykłady prowadzone są przez specjalistów z IKŚiO PAN i obejmują zagadnienia związane z historią, sztuką, archeologią, obyczajami, kulturą, religią oraz polityką i współczesnością krajów pozaeuropejskich. Każdorazowo wykład urozmaicany jest prezentacją multimedialną lub fotograficzną, a uczestnicy mają możliwość zadania pytań podczas dyskusji.

W wykładach w roku 2019 brało udział 14 zapisanych uczestników w ramach dwóch edycji OUTW.

IV edycja: 29 listopada 2018 – 28 marca 2019:

29 listopada: mgr Edyta Wolny - Jak Egipcjanie świętują ważne dla siebie wydarzenia z życia rodzinnego?

6 grudnia: dr Nicolas Levi - Życie kulturalne w Korei Północnej

13 grudnia: mgr Patrycja Kozieł - „Taniec trzciny” – kulturowa rola ciała w wybranych krajach Afryki Południowej

10 stycznia: mgr Katarzyna Molga - Czym jest ceramologia?

24 stycznia: mgr Michał Sęk - Archipelag nierówności – rozwój regionalny w Indonezji

7 lutego: mgr Karolina Nabożna - „Arabski Schindler” – o Arabach ratujących Żydów

21 lutego: dr Karolina Zielińska - Izraelska pomoc rozwojowa dla krajów Afryki Subsaharyjskiej – praktyka współpracy wczoraj i dziś

14 marca: dr Joanna Popielska-Grzybowska - Literackie „zbrodnie” Agathy – Agatha Christie i Egipt

28 marca: dr Krzysztof Radtke - Starożytne metody określania proporcji ciała ludzkiego w sztuce egipskiej - aktualny stan naszej wiedzy, nowe kierunki badań i liczne kontrowersje

V edycja: 7 listopada 2019 - 19 marca 2020:

7 listopada: dr Patrycja Kozieł - Afrofuturyzm – o przyszłości Afryki w literaturze i kulturze popularnej

21 listopada: mgr Monika Wesołowska - Motywy antyczne w literaturze, architekturze i sztuce – wybrane przykłady

5 grudnia: dr Natalia Bahlawan - Maronici w Libanie. Historia wspólnoty i wpływ na powstanie państwa

19 grudnia: mgr Tomasz Barański - Początki islamu w świetle arabskich papirusów

9 stycznia: dr Malwina Bakalarska - Nie oceniamy książki po okładce. Hybrydowa rzeczywistość Brunei

23 stycznia: mgr Edyta Wolny-Abouelwafa - Miesiąc ramadan w religii muzułmańskiej i kulturze popularnej wybranych krajów arabskich

6 lutego: mgr Michał Sęk - Archipelag we mgle. Gdzie jest Indonezja po 20 latach demokracji?

20 lutego: dr Nicolas Levi - Korea Północna w literaturze polskiej

5 marca: dr Joanna Popielska-Grzybowska - Pierwsze słowa – skąd się wzięło pismo

19 marca: prof. dr hab. Karol Myśliwiec - Portret królewski w Egipcie faraonów

---

Działalność biblioteki

Biblioteka Archeologiczna

Dostępność: biblioteka jest dostępna 3 razy w tygodniu, ogółem zarejestrowanych użytkowników zewnętrznych w liczbie 683, byli i obecni pracownicy IKŚiO PAN oraz osoby uprawnione do wstępu do magazynu biblioteki, nie są rejestrowani.

Istotnym elementem pracy Biblioteki jest aktualizacja i retrokonwersja katalogu dokonywana w systemie HORIZON. Katalog cyfrowy obejmuje w tej chwili ok. 90% zbioru.

W zakresie akcesji dominującą rolę odgrywa wymiana wydawnictw i dary (485 tomów zwartych i 128 tomów czasopism, 10 broszur), w mniejszym stopniu zakupy (ogółem 80 tomów zwartych, 5 tomów czasopism). Łącznie w roku 2019 biblioteka zdobyła 565 książek, 133 tomy czasopism oraz 10 broszur. Szacowana wartość wszystkich wpływów wyniosła ok. 53 579,00 PLN.

Biblioteka Orientalistyczna

Dostępność: biblioteka jest dostępna 2 razy w tygodniu, pracownicy IKŚiO PAN, byli i obecni pracownicy IKŚiO PAN oraz osoby uprawnione do wstępu do magazynu biblioteki, nie są rejestrowane.

Istotnym elementem pracy Biblioteki jest aktualizacja i retrokonwersja katalogu dokonywana w systemie HORIZON. Katalog cyfrowy obejmuje w tej chwili 20% zbioru.

W zakresie akcesji nadal dominującą rolę odgrywa wymiana wydawnictw (15 tomów zwartych i 25 tomów czasopism), w drugiej kolejności są dary i ze względu na trudności finansowe Instytutu tylko w małym stopniu zakupy (ogółem 7 woluminów). Szacowana wartość wszystkich wpływów wyniosła ok. 1.532,00 PLN.

Współpraca z innymi instytucjami

Umowy międzynarodowe

Chorwacja

Partner: University Department of Croatian Studies, University of Zagreb

Nazwa dokumentu: Agreement of cooperation

Okres obowiązywania: 5 lat od 3 stycznia 2019

Francja

Partner: Institut Français d'Archéologie Oriental du Caire

Nazwa dokumentu: Agreement of Cooperation

Okres obowiązywania: 15 września 2015 – 30 września 2019

Kanada

Partner: The Collection and Research Division, Royal Ontario Museum

Nazwa dokumentu: Research and Academic Collaboration Agreement

Okres obowiązywania: 5 lat od 7 grudnia 2017

Portugalia

Partner: Faculdade de Ciências Sociais e Humanas da Universidade de Lisboa

Nazwa dokumentu: Agreement of Cooperation

Okres obowiązywania: 5 lat od 29 listopada 2017

Sudan

Partner: The Department of Archaeology, School of Archaeology & Tourism, University of Neelain (NU), Khartoum

Nazwa dokumentu: Research and Academic Collaboration Memorandum of Understanding (UM)

Okres obowiązywania: 5 lat od 31 października 2018

Wielka Brytania

Partner: British Museum

Nazwa dokumentu: Memorandum of Understanding

Okres obowiązywania: 5 lat od 20 maja 2019

Włochy

Partner: Center for Ancient Mediterranean and Near Eastern Studies (Italy)

Nazwa dokumentu: Agreement of Cooperation

Okres obowiązywania: 5 lat od 22 października 2019

Umowy krajowe

Partner: **Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW**

Nazwa dokumentu: Umowa z aneksem

Okres obowiązywania: 15 grudnia 2009 – na czas nieokreślony

Partner: **Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW**

Nazwa dokumentu: Umowa

Okres obowiązywania: 17 lutego 2012 – na czas nieokreślony

Partner: **Muzeum Narodowe w Warszawie, Zakład Archeologii Egiptu i Nubii, Instytut Archeologii UW, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW**

Nazwa dokumentu: List intencyjny, deklaracja podjęcia współpracy dotyczącej badań nad ceramiką egipską w kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie

Okres obowiązywania: 25 marca 2015 – na czas nieokreślony

Partner: **Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego**

Nazwa dokumentu: Umowa o współpracy naukowej

Okres obowiązywania: 5 lat od 1 marca 2016

Partner: **Katedra Porównawczych Studiów Cywilizacji UJ**

Nazwa dokumentu: Umowa o współpracy

Okres obowiązywania: 3 lata od 17 listopada 2016

Partner: **Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie**

Nazwa dokumentu: Umowa o współpracy

Okres obowiązywania: 5 grudnia 2016 – na czas nieokreślony

Partner: **Akademia Ignatianum w Krakowie**

Nazwa dokumentu: Porozumienie o współpracy

Okres obowiązywania: 24 listopada 2017 – na czas nieokreślony

Partner: **Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu**

Nazwa dokumentu: Umowa o współpracy i uczestnictwie w Akademickiej Platformie Czasopism

Okres obowiązywania: 12 kwietnia 2017 – 31 grudnia 2019

Partner: **Instytut Archeologii i Etnologii PAN**

Nazwa dokumentu: Umowa o współpracy

Okres obowiązywania: 3 lata od 14 czerwca 2018

Partner: **Staromiejski Dom Kultury**

Nazwa dokumentu: Porozumienie

Okres obowiązywania: 4 listopada 2019 – 25 marca 2020

Partnerzy: **Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Instytut Badań Literackich PAN, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego PAN, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN, Instytut Języka Polskiego PAN, Instytut Sławistyki PAN oraz Instytut Sztuki PAN**

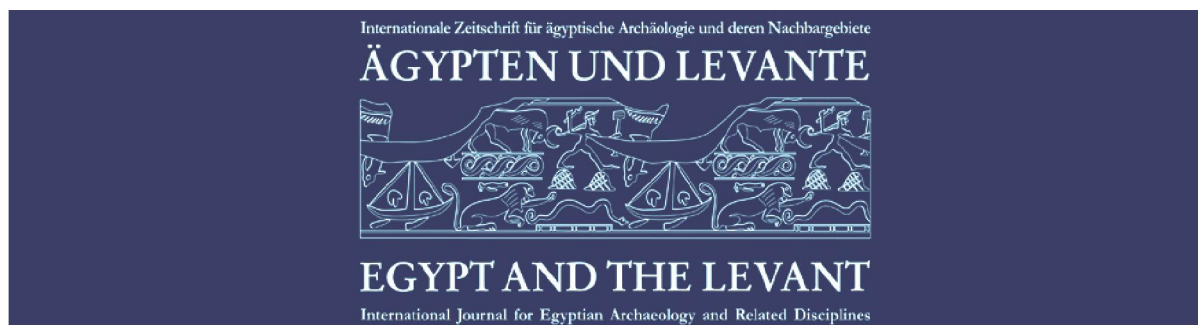
Nazwa dokumentu: Umowa o utworzeniu Szkoły Doktorskiej Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk

Okres obowiązywania: 5 marca 2019 – na czas nieokreślony

Inne

IKŚiO PAN został współwydawcą czasopisma **Ägypten und Levante**, które w punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego otrzymało 100 pkt. Stało się to możliwe dzięki zaangażowaniu prof. dr hab. Karola Myśliwca.

Po raz pierwszy logo IKŚiO PAN opublikowane zostało w numerze XXIX / 2019.

Współwydawcami czasopisma są ponadto:

- Oesterreichische Akademie der Wissenschaften (w tym: Austriacki Instytut Archeologiczny, Instytut Orientalnej i Europejskiej Archeologii oraz Wydawnictwo Austriackiej Akademii Nauk)
- The Brown University
- Vienna University

Z ogromną przyjemnością informujemy, że nasze czasopismo **Études et Travaux**, jest indeksowane w bazie SCOPUS (<https://www.scopus.com/sourceid/21100427205>).

Fot. Karol Juchniewicz

Nowe badania archeologiczne IKŚiO PAN na terenie Arabii Saudyjskiej.

Wykopaliska na stanowisku **Ajnuna (prowincja Tabuk)** rozpoczął z ramienia Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW prof. Michał Gawlikowski w 2014 r. i prowadził je do roku 2019. Od roku 2019 nową 5-letnią koncesję na badania uzyskał uczeń Profesora, dr Karol Juchniewicz, w ramach działalności naukowej w IKŚiO PAN. Ajnuna to stanowisko nadmorskie będące w starożytności nabatejską osadą handlową związaną z handlem z Indiami. W okresie wczesnoislamskim było to jedno z głównych miasteczek północnego Hidżazu oraz przystanek na szlaku pielgrzymkowym z Egiptu do Mekki i Medyny. Wedle obecnego stanu badań Ajnuna datowana jest na II w. p.n.e. do VII w. n.e. Jednak jej okolice są zamieszkałe nieprzerwanie do dnia dzisiejszego. Jej poszczególne części składowe rozciągają się na przestrzeni czterech kilometrów wzdłuż Wadi Aynunah. Ajnuna składa się z czterech głównych obszarów: tzw. Dolnej Ajnuny (najprawdopodobniej stacji handlowej oraz osady z okresu wczesnoislamskiego), Górnej Ajnuny (ufortyfikowanego miasteczka zajmującego fragment płaskowyżu powyżej Dolnej Ajnuny, datowanego na okres nabatejski i rzymski), obszaru po południowej stronie Wadi z nierozpoznanymi do tej pory pozostałościami architektury oraz współczesnej miejscowości Khoraba będącej w starożytności portem Ajnuny.